

130/23.12.2020

SENAT
PREȘEDINTE
N.R. 2446
Data 12 XII 2020

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUTIONALĂ
CABINETUL PREŞEDINTELUI

Palatul Parlamentului
Calea 13 Septembrie nr.2, Intrarea B1, Sectorul 5, 050725, Bucureşti, România
Telefon: (+40-21) 313.25.31; Fax: (+40-21) 312.54.80
Internet: http://www.ccr.ro E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr.2403A/2020

Doamnei
Anca Dana DRAGU
Președintele Senatului

CURTEA CONSTITUTIONALĂ
REGISTRATOR JURISDICTIONALĂ
NR. 8324 / 22 DEC 2020

În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă comunicăm, alăturat, în copie, sesizarea formulată de Avocatul Poporului referitoare la neconstituționalitatea articolului unic pct.4 [cu referire la art.10 alin.(1²)] din Legea privind modificarea și completarea Legii nr.241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale.

Vă adresăm rugămintea de a ne comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 14 ianuarie 2021, ținând seama de faptul că dezbatările Curții Constituționale vor avea loc la data de 28 ianuarie 2021 (inclusiv în format electronic la adresa de mail ccr-pdv@ccr.ro).

Vă asigurăm, doamnă Președinte, de deplina noastră considerație.

ROMÂNIA
Președinte*

prof. univ. dr. Valer DORNEANU

R O M Â N I A
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, Bucureşti
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro

Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitie@avp.ro

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Dosar nr. 260341/2020

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATORĂ GENERALĂ
IEȘIRE NR. 23077, 22 DEC. 2020

Domnului Prof. univ. dr. Valer Dorneanu,

Președintele Curții Constituționale,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATORĂ JURISDICTIONALĂ
NR. 8279 / 22 DEC 2020

În conformitate cu dispozițiile art. 146 lit. a) din Constituție și ale art. 15 alin. (1) lit. h) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, vă transmitem, alăturat, *sesizarea de neconstituționalitate referitoare la Articolul unic pct. 4 [cu referire la art. 10 alin. (1²)] din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale (Pl-x nr. 354/2018)*

Vă asigur, Domnule Președinte, de înalta mea considerație.

Avocatul Poporului,

Renate Weber

R O M Â N I A
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

**În conformitate cu dispozițiile art. 146 lit. a) din Constituția României și ale
art. 15 alin. (1) lit. h) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției
Avocatul Poporului, republicată,**

AVOCATUL POPORULUI formulează prezenta

***SESIZARE DE NECONSTITUȚIONALITATE
referitoare la prevederile articolului unic pct. 4 [cu referire la art. 10 alin. (1²)] din Legea
pentru modificarea și completarea Legii nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea
evaziunii fiscale (Pl-x nr. 354/2018)***

Dispozițiile articolului unic pct. 4 [cu referire la art. 10 alin. (1²)] din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale (Pl-x nr. 354/2018) intră în contradicție cu prevederile art. 20 și art. 23 alin. (12) din Constituție coroborate cu cele ale art. 7 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, referitoare la principiul legalității pedepsei și principiul individualizării sancțiunilor de drept penal, întrucât permit aplicarea cauzei de nepedepsire prevăzută la art. 10 alin. (1) și (1¹) tuturor inculpaților chiar dacă nu au contribuit la acoperirea prejudiciului prevăzut la alin. (1) și (1¹).

Natura juridică a cauzei de nepedepsire reglementată de art. 10 din Legea nr. 241/2005

Soluția legislativă referitoare la cauza de nepedepsire ce operează ca urmare a achitării integrale prejudiciului până la un anumit termen stabilit de legiuitor nu are caracter de noutate, aceasta fiind reglementată de art. 10 alin. (1) teza finală din Legea nr. 241/2005, în forma sa anteroară modificării intervenite prin Legea nr. 255/2013.

Raportat la acea reglementare, prin Decizia nr. 9/2017, Înalta Curte de Casație și Justiție a stabilit natura juridică a cauzei de nepedepsire prevăzută de art. 10 din Legea nr. 241/2005 ca fiind o **cauză cu caracter personal**.

Totodată, în jurisprudență sa recentă¹, Curtea Constituțională a constatat că, prin introducerea în conținutul art. 10 alin. (1) din Legea nr. 241/2005, a **cauzelor de nepedepsire/reducere a limitelor de pedeapsă**, legiuitorul, în evaluarea generică a pericolului social al faptei, a considerat că **recuperarea integrală a prejudiciului cauzat prin săvârșirea unei infracțiuni de evaziune fiscală**, până la momentul stabilit de legiuitor (primul termen de judecată, potrivit Deciziei Curții Constituționale nr. 1.519 din 18 noiembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 43 din 18 ianuarie 2011), este o **împrejurare ulterioară săvârșirii infracțiunii care influențează acest pericol social și are ca efect atenuarea regimului sancționator, în raport cu conduită făptuitorului după comiterea faptei**.

¹ Decizia nr. 459/2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 alin. (1) și (3) și ale art. 10 alin. (1) din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale

Cu alte cuvinte, **acoperirea integrală a prejudiciului până la momentul procesual stabilit de legiuitor nu se referă la fapta de evaziune fiscală, ci privește conduită făptuitorului după momentul comiterii faptei, atitudinea psihică manifestată de făptuitor până la acel moment procesual, conduită în raport cu care se poate aprecia asupra periculozității sale.**

Așadar, acoperirea integrală a prejudiciului de către autorul infracțiunii de evaziune fiscală, realizată la un moment ulterior comiterii faptei, reprezintă o manifestare a conduitei după săvârșirea infracțiunii și în cursul procesului penal, pe care legiuitorul a calificat-o ca fiind o cauză de nepedepsire/reducere a limitelor de pedeapsă, cu caracter personal. De altfel, opinia potrivit căreia art. 10 alin. (1) din Legea nr. 241/2005 reglementează o cauză de nepedepsire/reducere a limitelor de pedeapsă cu caracter personal, a fost reținută de instanța de control constituțional în jurisprudența sa - citată în paragraful 21 al Deciziei nr. 459/2020-, potrivit căreia "atitudinea procesuală concretă a persoanelor cercetate", respectiv "comportamentul activ al inculpatului/invinuitului/făptuitorului în sensul diminuării consecințelor faptei săvârșite" constituie o circumstanță personală, cu efecte doar asupra participantului care are un asemenea comportament activ.

În concluzie, Curtea a reținut că acoperirea integrală a prejudiciului de către făptuitor până la momentul procesual stabilit de legiuitor prin dispozițiile art. 10 alin. (1) din Legea nr. 241/2005 nu se referă la fapta de evaziune fiscală săvârșită, ci privește conduită făptuitorului într-un moment ulterior comiterii faptei și atitudinea proprie a făptuitorului manifestată până la momentul procesual stabilit de legiuitor.

Conduita făptuitorului într-un moment ulterior comiterii faptei și atitudinea acestuia manifestată la un anumit moment procesual caracterizează persoana făptuitorului și permit stabilirea periculozității sale, iar nu fapta săvârșită și gravitatea acesteia.

Stabilirea caracterului personal al cauzei de nepedepsire determină aplicarea și respectarea, la nivelul legislației interne, a normelor constituționale și convenționale referitoare la principiul legalității pedepsiei și principiul individualizării sancțiunilor de drept penal.

Cauza de nepedepsire reglementată în Articolul unic pct. 4 [cu referire la art. 10 alin. (1²)] din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale (Pl-x nr. 354/2018) se referă la acoperirea integrală a prejudiciului cauzat prin săvârșirea unei infracțiuni de evaziune fiscală, până la momentul procesual stabilit de legiuitor. Acoperirea integrală a prejudiciului de către făptuitor până la momentul procesual stabilit de legiuitor privește conduită făptuitorului într-un moment ulterior comiterii faptei și atitudinea proprie a făptuitorului manifestată până la momentul procesual stabilit de legiuitor.

Conduita făptuitorului într-un moment ulterior comiterii faptei și atitudinea acestuia manifestată la un anumit moment procesual caracterizează persoana făptuitorului și permit stabilirea periculozității sale, iar nu fapta săvârșită și gravitatea acesteia. Conduita după săvârșirea infracțiunii și în cursul procesului penal reprezintă, conform art. 74 alin. (1) lit. f) din Codul penal, un criteriu general de individualizare a pedepsiei, cu caracter personal, pe baza căruia se determină periculozitatea făptuitorului. Acoperirea integrală a prejudiciului constituie o formă de manifestare a conduitei după săvârșirea infracțiunii și în cursul procesului penal, căreia legiuitorul i-a atribuit valoarea de cauză de nepedepsire.

Prin Decizia nr. 1196/2010 a Curții Constituționale, s-a reținut că legiuitorul este liber să acorde anumite măsuri de favoare cu caracter penal, condiționat de repararea prejudiciului cauzat tocmai pentru a încuraja comportamentul activ al inculpatului/invinuitului/făptuitorului în sensul diminuării consecințelor periculoase ale faptei penale săvârșite și pentru a repune în circuitul bugetar sumele de bani ce au constituit obiectul prejudiciului.

Din considerentele deciziei sus-menționate rezultă că scopul cauzei de nepedepsire în materia infracțiunilor de evaziune fiscală este încurajarea comportamentului activ al făptuitorului în sensul diminuării consecințelor faptei săvârșite, Curtea Constituțională atribuind cauzei de nepedepsire un caracter exclusiv personal.

În aceste condiții, Parlamentului, în calitatea sa de unică autoritate legiuitorie conform art. 61 alin. (1) din Constituție, îi revine îndatorirea de a stabili ce fapte constituie infracțiuni și care este regimul sancționator al acestora, precum și care sunt **cauzele de nepedepsire**, însă în activitatea de legiferare, Parlamentul este ținut să respecte înțelesul constituțional al principiilor legalității pedepsei și al individualizării sancțiunilor cu referire la caracterul personal al cauzei de nepedepsire în materia infracțiunilor de evaziune fiscală.

Față de cele de mai sus, **Avocatul Poporului apreciază că argumentele invocate susțin neconstituționalitatea articolului unic pct. 4 [cu referire la art. 10 alin. (1²)] din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale (Pl-x nr. 354/2018) și solicită Curții Constituționale pronunțarea unei decizii de admitere a sesizării de neconstituționalitate.**

Avocatul Poporului,

Renate WEBER

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

130/23.12.2020

SENAT
PREȘEDINTE
Nr.I 244
Data 22.12.2020

Palatul Parlamentului
Calea 13 Septembrie nr.2, Intrarea B1, Sectorul 5, 050725, București, România
Telefon: (+40-21) 313.25.31; Fax: (+40-21) 312.54.80
Internet: <http://www.ccr.ro> E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr.2389A/2020

Doamnei
Anca Dana DRAGU
Președintele Senatului

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATOR JURISDICTIONALĂ
NR. 8323 / 22 DEC 2020

În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(3) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă comunicăm, alăturat, în copie, sesizarea formulată de Guvernul României referitoare la neconstituționalitatea prevederilor Legii privind modificarea și completarea Legii nr.241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale.

Vă adresăm rugămintea de a ne comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 14 ianuarie 2021, ținând seama de faptul că dezbatările Curții Constituționale vor avea loc la data de 28 ianuarie 2021 (inclusiv în format electronic la adresa de mail ccr-pdv@ccr.ro).

Vă asigurăm, doamnă Președinte, de deplina noastră considerație.

ROMÂNIA
Președinte

prof. univ. dr. Valer DORNEANU

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Dosar nr. 2389 A / 2020.

CABINET PRIM MINISTRU	
INTRARE IEȘIRE	Nr. 5/6862
Data 18.12.2020	

*Guvernul României
Prim-ministru*

București

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ	
REGISTRATORĂ JURISDICTIONALĂ	
NR. 8226	21 DEC 2020

**Domnului Președinte al Curții Constituționale a României
Prof. univ. dr. Valer Dorneanu**

În temeiul art.146 lit.a) din Constituția României, republicată, și al art.15 din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, **Guvernul României formulează prezența sesizare în vederea exercitării controlului prealabil de constituționalitate privind Legea pentru modificarea și completarea art.10 din Legea nr.241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale (PL-x nr. 354/2018), învederând următoarele:**

Recent¹, Parlamentul României a adoptat Legea pentru modificarea și completarea art.10 din Legea nr.241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale (*Plx nr. 354/2018*).

Legea a fost adoptată în procedura reexaminării, urmare pronunțării Deciziei Curții Constituționale nr.147/2019 referitoare la admiterea obiecției de neconstituționalitate a dispozițiilor articolului unic din Legea pentru modificarea și completarea art. 10 din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale², prin care instanța de control constituțional a admis obiecția de neconstituționalitate formulată și a constat „că dispozițiile articolul unic din Legea pentru modificarea și completarea art. 10 din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale sunt neconstituționale.”

În opinia noastră, legea, în forma adoptată de Camera Deputaților, este de natură a aduce atingere mai multor prevederi constituționale, după cum se va preciza în continuare:

1. Astfel, apreciem că textul art. 8, prin modificarea operată, prin raportare la prevederile art. 10 este de natură să încalce art. 1 alin. (3) și (5) privind statul român din Legea fundamentală. Astfel, deși textul art. 10 își propune să reglementeze, potrivit inițiatorilor, unele cauze de nepedepsire ori de aplicare a pedepsei amenzii în cazul infracțiunilor de evaziune fiscală,

¹Proiectul a fost adoptat de Camera Deputaților (cameră decizională) la data de 15.12.2020.

²Publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 338 din 03 mai 2019.

totuși, trimiterea este realizată la întregul art. 8, articol care conține, de fapt, două infracțiuni, numai infracțiunea de la alin.(1) fiind o infracțiune care vizează protejarea relațiilor sociale ce interesează colectarea veniturilor bugetare, care presupun un comportament onest al contribuabililor, pe când alin.(2) conține o altă infracțiune, respectiv asocierea în vederea săvârșirii infracțiunii de obținere fără drept a unor sume de la bugetul general consolidat, reglementată la alin. (1), infracțiune care se constituie într-o normă specială față de reglementarea generală, prevăzută la art. 367 Cod penal (constituirea unui grup infracțional organizat), și care are drept scop protejarea unui cu totul alt set de relații sociale, respectiv cele care privesc protejarea ordinii și liniștii publice.

Așadar, norma propusă are caracter ambiguu, nefiind cert dacă o persoană care săvârșește infracțiunea prevăzută la art. 8 alin. (2) - care nu este o infracțiune de evaziune fiscală va beneficia de prevederile art. 10. Mai mult decât atât, în condițiile în care art. 8 reglementează două infracțiuni, sunt incidente prevederile Codului penal privind concursul de infracțiuni, caz în care se pune problema aplicării „beneficiului” art. 10, respectiv se va reține acest articol pentru fiecare infracțiune [art. 8 alin. (1), respectiv art. 8 alin. (2)] sau numai pentru art. 8 alin. (1). În consecință, apreciem că reglementarea propusă contravine regulilor de tehnică legislativă, care impun standarde de sistematizare și de claritate a sistemului normativ, standarde integrate de jurisprudență³ Curții Constituționale în conceptul de *calitate a legii* (art. 1 alin. (5) din Constituția României, republicată).

2. Textul art. 8 alin. (2), prin raportare la art. 10, în măsura în care aplicarea legii presupune incidența cauzelor de nepedepsire, respectiv de aplicare numai a pedepsei amenzi în cazul asocierii pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 8 alin. (2), apare în vădită contradicție cu regimul sancționator stabilit pentru art. 367 Cod penal (constituirea unui grup infracțional organizat), fiind de analizat dacă o astfel de abordare este compatibilă cu prevederile art. 11 alin. (1) și (2) privind dreptul internațional și dreptul intern din Constituție, în condițiile în care prin Legea nr. 565/2002 România a ratificat Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate, a Protocolului privind prevenirea, reprimarea și pedepsirea traficului de persoane, în special al femeilor și copiilor, adițional la Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate, precum și a Protocolului împotriva traficului ilegal de migrați pe calea terestră, a aerului și pe mare, adițional la Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate, adoptate la New York la 15 noiembrie 2000, tratat internațional care prevede obligația statelor de a incrimina grupul infracțional organizat, prin raportare la infracțiuni grave (definite ca fiind infracțiuni pasibile de o pedeapsă privativă de libertate al cărei maximum nu trebuie să fie mai mic de 4 ani sau de o pedeapsă mai grea)⁴.

³ Decizia Curții Constituționale nr. 445 din 16 septembrie 2014 publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 790 din 30 octombrie 2014; Decizia Curții Constituționale nr. 26 din 18 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 116 din 15 februarie 2012.

⁴ Art. 5. Incriminarea participării la un grup infracțional organizat

1. Fiecare stat parte adoptă măsurile legislative și alte măsuri necesare pentru a atribui caracterul de infracțiune, dacă a fost săvârșită cu intenție

a) unui sau altui dintr-o sau ambele, ca infracțiuni distincte de cele care implică o tentativă de activitate infracțională ori consumarea acesteia;

b) faptei de a se înțelege cu una sau mai multe persoane în vederea săvârșirii unei infracțiuni grave cu un scop legal direct ori indirect de obținerea unui avantaj financiar sau a altui avantaj material și, când dreptul interioarei, implicând un act săvârșit de unul dintre participanți în baza acestei înțelegeri ori implicând un grup infracțional organizat;

c) participării active a unei persoane care are cunoștință fie de scopul și de activitatea infracțională generală a unui grup infracțional organizat, fie de intenția sa de a săvârși infracțiunile în cauză;

• activităților infracționale ale grupului infracțional organizat;

Mai mult, potrivit standardelor ONU⁵, statele semnatare trebuie să stabilească pedepse adecvate, care să ia în considerare gravitatea infracțiunii („penalty sufficient to take into account the gravity of the offence”); or, stabilirea unei pedepse unice cu amenda, respectiv nepedepsirea faptei, în temeiul art. 10, reprezintă modalități de sancționare care nu pot fi apreciate ca reprezentând spiritul și cerințele Convenției de la Palermo.

3. Teza finală a art. 10 alin. (1) este de natură a afecta prevederile art. 1 alin. (5) privind statul român din Legea fundamentală, referitoare la legalitatea incriminării. Astfel, în ceea ce îl privește pe legiuitor, acesta este ținut să aleagă o sancțiune care să corespundă importanței valorii sociale ocrotite, dar și intensității atingerii aduse acesteia prin comiterea faptei incriminate. În acest sens, legiuitorul nu poate proceda la stabilirea unor limite ale pedepsei prea largi, lăsând judecătorului o plajă de individualizare judiciară excesivă și conferindu-i acestuia, astfel, o libertate absolută în stabilirea pedepsei concrete. Acest aspect derivă din principiul legalității pedepsei. În egală măsură, legiuitorul nu trebuie, cu toate acestea, să îi sustragă judecătorului dreptul de a mai proceda (a individualizarea judiciară, prin stabilirea unor pedepse absolut determinante sau prin prevederea unor pedepse care, datorită aplicării lor automate, scapă oricărui control judiciar. Acest lucru conduce la o lipsire a judecătorului de orice pârghie în analiza situației de fapt, aspect care limitează, din punctul nostru de vedere, întru totul aplicarea principiului proporționalității răspunderii penale la o anumită situație de fapt. Instituirea pedepsei unice a detenției pe viață pentru infracțiunea de genocid comisă în timp de război, singura, de altfel, sancționabilă în această modalitate, are la bază o situație extraordinară în care se comite infracțiunea de genocid. În acest caz, legiuitorul a considerat că se poate justifica o limitare a criteriilor de individualizare oferite judecătorului prin raportare la specificul comiterii infracțiunii. Același raționament nu poate fi avut în vedere și în cazul infracțiunii de omor calificat, neexistând niciun motiv excepțional care să justifice o astfel de limitare.

Legiuitorul trebuie să pună la dispoziția magistratului instrumente care să îl permită să procedeze la determinarea unei sancțiuni concrete, ținând seama de particularitățile faptei comise: mobilul crimei, instrumentele folosite, rezultatul produs, un eventual concurs de infracțiuni ori ținând seama de circumstanțele privind persoana făptuitorului: atitudinea acestuia după comiterea faptei precum și atitudinea lui în cursul procesului penal, educația sa, posibilitățile sale de reintegrare socială, starea de recidivă postcondamnatorie sau postexecutorie. De asemenea, considerăm că, prin raportare la principiul proporționalității sancțiunilor penale și al aplicării tratamentului egal în cazul a două situații identice, nu se poate stabili *ab initio* o identitate de tratament sancționator pentru toate circumstanțele agravante sau alte cauze de agravare a răspunderii penale (recidivă, de exemplu).

În concluzie, având în vedere caracterul bivalent al dreptului penal, pe de o parte, prin funcția de protecție a drepturilor fundamentale ale cetățeanului, pe de altă parte, prin ingerința în anumite drepturi ca urmare a sancțiunii aplicate, apare ca indispensabilă necesitatea de a confi instanței de judecată posibilitatea de a configura pedeapsa prin raportare la împrejurările concrete în care a fost comisă fapta și la circumstanțele personale ale făptuitorului. Or, faptul de a stabili, prin lege, o pedeapsă unică precum cea a amenzii, se poate solda, în multe cazuri, cu atingeri aduse anumitor drepturi fundamentale ca urmare a disproportionalității pedepsei prin raportare la fapta comisă. De asemenea, eliminarea posibilității judecătorului de a stabili durată ori quantumul pedepsei și de a aprecia de la caz la caz gravitatea faptei comise și a pericolozității

a altor activități ale grupului infracțional organizat, când această persoană și/e că participarea sa va contribui la realizarea scopului infracțional sus-menționat;

b) fapte de a organiza, a conduce, a facilita, a încura sau a favoriza prin ajutor ori sfaturi săvârșirea unei infracțiuni grave implicând un grup infracțional organizat.

2. Cunoașterea, intenția, scopul, motivarea sau înțelegerea prevăzute la paragraful 1 al prezentului articol pot fi deduse din circumstanțele de fapă obiective.

3. Statele părți al căror drept intern subordoneză stabilirea infracțiunilor prevăzute la lit. a) (i) și paragraful 1 al prezentului articol implicării unui grup infracțional organizat veghează că dreptul lor intern să prevadă totuși infracțiunile grave implicând grupuri infracționale organizate. Aceste state părți, precum și statele părți al căror drept intern subordoneză stabilirea infracțiunilor sau depun instrumentele lor de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare.”

5 A se vedea, UNODC, Model Legislative Provisions against Organized Crime.

făptitorului prin raportare la criteriile generale de individualizare prevăzute de art. 74 Cod penal, nu poate conduce decât la crearea unor situații inechitabile în practică în ceea ce privește tratamentul sancționator al infracțiunii, lăsându-l pe judecător fără una din cele mai importante prerogative ale sale în realizarea actului de justiție.

4. În ceea ce privește textul art. 10, apreciem că acesta este de natură a afecta prevederile art. 1 alin. (3) și (5) privind statul român din Legea fundamentală.

Ca apreciere generală, față de modificările și completările propuse la art. 10, noua reglementare va încuraja comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 8 și 9 ale Legii nr. 241/2005, câtă vreme autorul unor astfel de fapte nu riscă practic nimic. Astfel, dacă o persoană - care are calitatea de contribuabil și care a stabilit cu rea-cerință impozite, taxe sau contribuții, având ca rezultat obținerea, fără drept, a unor sume de bani cu titlu de rambursări sau restituiri de la bugetul general consolidat ori compensări datorate bugetului general consolidat - va fi identificată, ulterior comiterii faptei, va evita aplicarea pedepselor prevăzute în prezent la art. 8 prin achitarea prejudiciului. Situația ar urma să fie identică și în cazul unei persoane care, în scopul sustragerii de la îndeplinirea obligațiilor fiscale, va proceda la ascunderea bunului ori a sursei impozabile sau taxabile, la omisiunea, în tot sau în parte, a evidențierii, în actele contabile ori în alte documente legale, a operațiunilor comerciale efectuate sau a veniturilor realizate ori la omiterea oricăreia dintre celelalte fapte incriminate de art. 9 al Legii nr. 241/2005.

Prin reglementările propuse, care constituie *mitior tex*, afectând și dosarele instrumentate în prezent de organele judiciare, s-ar ajunge cel puțin la o atenuare a efectului preventiv al incriminării unor fapte de către Legea nr. 241/2005, câtă vreme persoanele care nu se conformează prevederilor legale și, astfel, cauzează prejudicii bugetului de stat nu suferă niciun fel de consecințe legale relevante dacă achită prejudiciul cauzat prin infracțiune. Practic, prin modificările propuse este înălțat efectul disuasiv al pedepselor și funcția de exemplaritate pe care trebuie să o poarte sistemul sancționator în materie penală, cu afectarea prevederilor constituționale prevăzute la art. 1 alin. (3) și (5) privind statul român din Legea fundamentală.

În ceea ce privește argumentul invocat de inițiatorul propunerii legislative acela că prin modificarea propusă s-ar asigura recuperarea prejudiciului - opinăm că acesta nu este la adăpost de critici. Menționăm faptul că, *de lege lata*:

- acțiunea civilă exercitată în cadrul procesului penal are ca obiect tragerea la răspundere civilă delictuală a persoanelor responsabile, potrivit legii civile, pentru prejudiciul produs prin comiterea faptei care face obiectul acțiunii penale [art. 19 alin. (1) Cod procedură penală];

- procurorul, în cursul urmăririi penale, judecătorul de cameră preliminară sau instanța de judecată, din oficiu sau la cererea procurorului, în procedura de cameră preliminară ori în cursul judecății, poate lua măsuri asigurătorii, prin ordonanță sau, după caz, prin încheiere motivată, pentru a evita ascunderea, distrugerea, înstrăinarea sau sustragerea de la urmărire a bunurilor care pot face obiectul confiscării speciale sau al confiscării extinse ori care pot servi la garantarea executării pedepsei amenzi sau a cheltuielilor judiciare ori a reparării pagubei produse prin infracțiune [art. 249 alin. (1) Cod procedură penală];

- instanța care soluționează acțiunea penală prin aceeași hotărâre se pronunță și asupra acțiunii civile. În cazul când admite acțiunea civilă, instanța examinează, potrivit art. 249 - 254 Cod procedură penală, necesitatea luării măsurilor asigurătorii privind reparațiile civile, dacă asemenea măsuri nu au fost luate anterior [art. 397 Cod procedură penală].

După cum se poate observa, exercitarea acțiunii penale și atragerea răspunderii penale a inculpatului care a comis infracțiuni de evaziune fiscală nu exclude, ci dimpotrivă, permite și soluționarea acțiunii civile menite a asigura tragerea la răspundere civilă delictuală a persoanei responsabile potrivit legii civile pentru prejudiciul produs prin comiterea faptei care face

obiectul acțiunii penale. Pe cale de consecință, argumentul invocat pentru a justifica introducerea unor cauze de înlăturare sau de atenuare a răspunderii penale în cazul comiterii unor infracțiuni de evaziune fiscală, în ipoteza în care inculpatul achită prejudiciul, nu este unul care să poată fi susținut.

Cu privire la modificarea alin.(1) precizăm că formularea inițiatorului nu respectă cerințele de calitate a legii (art. 1 alin. (5) din Constituția României, republicată) și poate determina dificultăți în practică, în condițiile în care se solicită *acoperirea integrală a prejudiciul cauzat prin infracțiune, deși poate acesta nu a fost în mod clar și cert stabilit*. Aceeași problemă de claritate și previzibilitate a normei, intervine și în situația în care inculpatul dorește să achite prejudiciul, dar nu este de acord cu valoarea acestuia.

Față de forma propusă, sancțiunea aplicabilă autorului infracțiunii va fi amendă, cuprinsă, potrivit art. 61 Cod penal, între 1.800 lei și 150.000 lei. Or, după cum lesne se poate observa din analiza regimului sancționator pentru infracțiunile de la art. 8 și 9 aplicarea unei sancțiuni cu amendă de 1.800 lei (până la 150.000 lei) determină o cvasi-impunitate a autorului infracțiunii. În plus, textul este lipsit de previzibilitate și claritate, în condițiile în care nu se precizează dacă un astfel de beneficiu se aplică și în cazul concursului de infracțiuni, când persoana este trimisă în judecată pentru săvârșirea mai multor infracțiuni dintre cele prevăzute la art. 8 și 9 din Legea nr. 241/2005.

Referitor la introducerea unui nou alineat - alin.(1¹) similar celor precizate la alin.(1), precizăm că formularea inițiatorului poate determina dificultăți în practică, în condițiile în care se solicită *acoperirea integrată a prejudiciul cauzat prin infracțiune, deși poate acesta nu a fost în mod clar și cert stabilit*. Aceeași problemă de claritate și previzibilitate a normei, intervine și în situația în care inculpatul dorește să achite prejudiciul, dar nu este de acord cu valoarea acestuia. În plus, textul este lipsit de previzibilitate și claritate, în condițiile în care nu se precizează dacă un astfel de beneficiu se aplică și în cazul concursului de infracțiuni, când persoana este trimisă în judecată pentru săvârșirea mai multor infracțiuni dintre cele prevăzute la art. 6, 8 și 9 din Legea nr. 241/2005.

Concluzionând, apreciem că textul propus la art. 10 nu respectă cerințele de previzibilitate și claritate, nefiind îndeplinite cerințele de calitate a legii [art. 1 alin.(5) din Constituția României, republicată], aceasta cu atât mai mult cu cât, aşa cum am menționat deja, stabilirea pedepsei amenzi ca alternativă la pedeapsa închisorii poate goli de conținut această din urmă pedeapsă, ridicând serioase probleme din perspectiva reglementării caracterului disuasiv al sancțiunilor penale. Nimic nu împiedică stabilirea unor forme de răspundere penală graduală, cu respectarea însă, a pericolului social al faptelor și cu observarea principiilor unor sancțiuni disuasive.

5. În ceea ce privește textul art. 10 alin. (1¹), apreciem că acesta este de natură a afecta prevederile art. 1 alin. (3) privind statul român din Legea fundamentală, potrivit cărora „România este stat de drept [...]” și impun legiuitorului obligația de a lua măsuri în vederea apărării ordinii și siguranței publice, prin adoptarea instrumentelor legale necesare în scopul prevenirii stării de pericol și a fenomenului infracțional, cu excluderea oricăror reglementări de natură să ducă la încurajarea acestui fenomen.

Or, din analiza art. 10 alin. (1¹) se poate observa că acesta nu prevede niciun fel de prag, aşa încât aplicabilitatea acestuia este generală, fiind posibilă ipoteza ca pentru un prejudiciu mai mare de 500.000 euro, în echivalentul monedei naționale, caz în care potrivit art. 9 alin. (3) limitele de pedeapsă se situează între 9 și 15 ani închisoare, persoana care a comis infracțiunea de evaziune să nu fie pedepsită, singura condiție fiind ca aceasta, în cursul urmăririi penale sau

în cursul judecății până la pronunțarea unei hotărâri judecătorești definitive, să achite prejudiciul produs prin comiterea faptei, majorat cu 20% din baza de calcul, la care se adaugă dobânzile și penalitățile. Similar, și în cazul unui prejudiciu semnificativ (*spre exemplu, de 10.000.000 euro, în echivalentul monedei naționale*) ca urmare a săvârșirii infracțiunii de obținere fără drept a unor sume de la bugetul general consolidate, reglementată la art. 8 alin. (1), persoana nu va fi pedepsită.

Deci, într-o astfel de ipoteză persoanei nu i se mai aplică nicio pedeapsă, fie ea și formală [amenda, potrivit art. 10 alin. (1)], aspect care determină încălcarea art. 1 alin. (3) privind statul român din Legea fundamentală, în condițiile în care legiuitorul avea obligația de a lăsa măsuri în vederea apărării ordinii și siguranței publice, prin adoptarea instrumentelor legale necesare în scopul prevenirii stării de pericol și a fenomenului infracțional, cu excluderea oricărora reglementări de natură să ducă la încurajarea acestui fenomen.

În fine, apreciem că sunt valabile, mutatis mutandis, cele reținute deja de Curtea Constituțională în domeniul infracțiunilor de corupție. Astfel, prin Decizia nr. 584/2018 referitoare la admiterea obiecției de neconstituționalitate a dispozițiilor articolului unic pct. 1 din Legea pentru modificarea și completarea art. 12 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, precum și a legii în ansamblul său, Curtea a reținut următoarele: „*67. De asemenea, în jurisprudența sa, Curtea a statuat că "fenomenul corupției este considerat a fi una dintre cele mai grave amenințări cu privire la instituțiile statului de drept, democrație, drepturile omului, echitatea și justiția socială, cu efecte negative asupra activității autorităților și instituțiilor publice și asupra funcționării economiei de piață. Corupția se constituie într-un obstacol al dezvoltării economice a statului și compromite stabilitatea instituțiilor democratice și fundamentalul moral al societății. În consecință, în ultima perioadă, politica penală declarată a statului a fost aceea de a intensifica eforturile în scopul adoptării unor acte normative în materia combaterii corupției, care, printre altele, să prevadă incriminarea coordonată a tuturor infracțiunilor de corupție la toate nivelurile autorităților și instituțiilor statului*” [Decizia nr. 2 din 15 ianuarie 2014].

68. Prin urmare, din cele de mai sus, rezulta că marja de apreciere a legiuitorului este una redusă atunci când în discuție sunt infracțiunile de corupție sau asimilate acestora, astfel încât controlul Curții Constituționale este unul strict. În cauza de față, modificările preconizate sunt contrare exigențelor statului de drept, tocmai pentru că odată intrate în dreptul pozitiv afecteză capacitatea statului de a lupta în mod eficient împotriva fenomenului corupției. Or, obligația pozitivă a statului este aceea de a-și crea un sistem normativ apt să răspundă la amenințările la adresa valorilor sale constituționale, să asigure buna și corecta funcționare a autorităților și instituțiilor sale și să protejeze securitatea juridică a cetățeanului. De aceea, legiuitorul are obligația constituțională să reglementeze măsuri cu finalitatea mai sus indicată, iar nu să adopte soluții legislative care împiedică realizarea acesteia. În consecință, Curtea constată că textul legal criticat încalcă obligația pozitivă a legiuitorului derivată din art. 1 alin. (3) din Constituție, cu referire la exigențele statului de drept, de a reglementa un sistem unitar de norme penale apte să combată fenomenul corupției.”

6. În ceea ce privește textul art. 10, apreciem că acesta este de natură a afecta obligațiile decurgând din calitatea de stat membru al Uniunii Europene - art. 148 din Constituție privind integrarea în Uniunea Europeană, în condițiile în care infracțiunile privind frauda TVA intracomunitar sunt acoperite de infracțiunile de evaziune fiscală prevăzute de art. 8 și 9 din Legea nr. 241 /2005. Or, pot exista situații în care o infracțiune de evaziune fiscală legată de impozitul pe venit sau pe profit este indisolubil legată de o infracțiune privind TVA

intracomunitar, caz în care sunt aplicabile cele dezvoltate de Curtea de Justiție a Uniunii Europene.

Astfel, potrivit jurisprudenței Curții de la Luxemburg, dispozițiile art. 325 alin. (1) și (2) TFUE au ca efect, în temeiul principiului supremăției dreptului Uniunii, în raporturile lor cu dreptul intern al statelor membre, prin simplul fapt al Intrării lor în vigoare, să determine inaplicabilitatea de drept a oricărei dispoziții contrare a legislației naționale existente. Avem în vedere, spre exemplu, jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene (CJUE) în cauzele C-105/14 ■ *Taricco și alții, Hotărârea Curții (Marea Cameră) din 8 septembrie 2015*, C-612/15 ■ *Kolev și alții, Hotărârea Curții (Marea Cameră) din 5 iunie 2018, respectiv C-310/16 - Dzivești și alții, Hotărârea Curții (Camera a patra) din 17 ianuarie 2019*.

Astfel, Curtea europeană a precizat în mod expres faptul că, având în vedere considerațiile care precedă, art. 325 alin. (1) TFUE trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări naționale care instituie o procedură de închidere a procedurii penale precum cea prevăzută la articolele 368 și 369 din Codul de procedură penală, în măsura în care această reglementare se aplică în proceduri deschise în cazuri privind o fraudă gravă sau o altă activitate ilegală gravă care aduce atingere intereselor financiare ale Uniunii în materie vamală. Revine instanței naționale sarcina de a confira efect deplin articolului 325 alineatul (1) TFUE lăsând neaplicată, dacă este necesar, reglementarea menționată, asigurând în același timp respectarea drepturilor fundamentale ale persoanelor acuzate.

Apreciem că, *mutatis mutandis*, cele reținute de CJUE pot fi reținute și prin raportare la soluția legislativă cuprinsă la art. 10, prin raportare la art. 8 alin. (1) și art. 9, în condițiile în care fraude grave vor beneficia fie de aplicarea unei amenzi penale, fie chiar de nepedepsire, dacă persoana, în cursul urmăririi penale sau în cursul judecății până la pronunțarea unei hotărâri judecătorești definitive, a achitat prejudiciul produs prin comiterea faptei, majorat cu 20% din baza de calcul, la care se adaugă dobânzile și penalitățile.

De asemenea, în condițiile în care CJUE a statuat că normele de procedură penală, prevăzute în dreptul național, permit o sancționare efectivă a infracțiunilor legate de astfel de fapte (cauza *Dzivev și alții*), raționamentul este aplicabil și cu privire la reglementările care vizează dreptul penal material, reglementări care, aşa cum susține Curtea, trebuie să permită o sancționare efectivă, să aibă caracter efectiv și disuasiv. Similar, principiul potrivit căruia legiuitorului național îi revine sarcina de a lua măsurile necesare aşa încât să garanteze că regimul procedural aplicabil urmăririi infracțiunilor care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii nu este conceput aşa încât să prezinte, pentru rațiuni inerente acestuia, un risc sistemic de impunitate privind faptele care constituie asemenea infracțiuni, își menține valabilitatea și cu privire la standardele pe care trebuie să le îndeplinească legislația în domeniul dreptului penal material.

De asemenea, în condițiile în care CJUE a statuat că normele de procedură penală, prevăzute în dreptul național, permit o sancționare efectivă a infracțiunilor legate de astfel de fapte (cauza *Dzivev și alții*), raționamentul este aplicabil și cu privire la reglementările care vizează dreptul penal material, reglementări care, aşa cum susține Curtea, trebuie să permită o sancționare efectivă, să aibă caracter efectiv și disuasiv. Similar, principiul potrivit căruia legiuitorului național îi revine sarcina de a lua măsurile necesare aşa încât să garanteze că regimul procedural aplicabil urmăririi infracțiunilor care aduc atingere intereselor financiare ale

Uniunii nu este conceput aşa încât să prezinte, pentru rațiuni inerente acestuia, un risc sistemic de impunitate privind faptele care constituie asemenea infracțiuni, își menține valabilitatea și cu privire la standardele pe care trebuie să le îndeplinească legislația în domeniul dreptului penal material.

Față de cele menționate, vă solicităm să constatați neconstituționalitatea Legii pentru modificarea și completarea art.10 din Legea nr.241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale.

Cu deosebită considerație,

PRIM-MINISTRUL INTERIMAR

NICOLAE - IONEL CIUCA

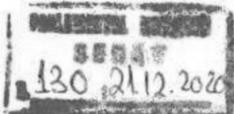
Sesizare Legea pentru modificarea și completarea art.10 din Legea nr.241/2005 (PL-x nr. 354/2018)

Fri, 12/18/2020 06:55 PM

From: [George Motea <george.motea@gov.ro>]

To: [registratura.jurisdictionala@CCR.RO]

Attachments: [DOC076.pdf 500.2 KB]

L136/2018.

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

Palatul Parlamentului

Calea 13 Septembrie nr. 2, Intrarea B1, Sectorul 5, 76112 București 40, România

Telefon: (+40-21) 313-2531

Fax: (+40-21) 312-5480

Internet : <http://www.ccr.ro>

E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr.2379 A/2020

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATORĂ JURISDICTIONALĂ
18 DEC 2020
NR. 8222 /

Domnului ROBERT-MARIUS CAZANCIUC
VICEPREȘEDINTELE SENATULUI

În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă comunicăm, alăturat, în copie, sesizarea formulată de Secțiile Unite ale Înaltei Curți de Casație și Justiție referitoare la neconstituționalitatea prevederilor Legii privind modificarea și completarea Legii nr.241/2005 privind prevenirea și combaterea evaziunii fiscale (PL-x 354/2018/2020).

Vă adresăm rugămintea de a ne comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 14 ianuarie 2021, ținând seama de faptul că dezbatările Curții Constituționale vor avea loc la data de 28 ianuarie 2020 (inclusiv, în format electronic la adresa de mail ccr-pdv@ccr.ro).

Vă asigurăm, domnule Vicerăsintă, de deplina noastră considerație.

ROMÂNIA
PREȘEDINTE

Prof. univ. dr. VALER DORNEANU

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Dosar nr. 2379 A/2020

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

REGISTRATORĂ JURISDICTIONALĂ

NR. 8208 / 18 DEC 2020

R OMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET PREȘEDINTE

Nr. 1080 / 17 decembrie 2020

Către,
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A ROMÂNIEI

*Domnului judecător Valer Dorneanu
Președintele Curții Constituționale*

Stimate domnule președinte,

În temeiul prevederilor art.146 lit.a) din Constituția României și ale art.15 alin. (1) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă transmitem **Hotărârea nr.5 din 17 decembrie 2020** a Secțiilor Unite ale Înaltei Curți de Casătie și Justiție vizând sesizarea Curții Constituționale în scopul de a se pronunța asupra constituționalității Legii privind modificarea și completarea Legii nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale (PL-x 354/2018/2020)

Cu deosebită considerație,

Președintele
Înaltei Curți de Casătie și Justiție

CORINA-ALINA CORBU

ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
SECTII UNITE

HOTĂRÂREA nr. 5
Şedinţa din 17 decembrie 2020

Sub preşedinţia doamnei judecător Corina-Alina Corbu, preşedintele Înaltei Curţi de Casătie și Justiție,

Înalta Curte de Casătie și Justiție, constituită în Secții Unite, prin videoconferință, în conformitate cu dispozițiile art. 25 lit. c) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, s-a întrunit pentru sesizarea Curții Constituționale în vederea exercitării controlului de constituționalitate, înainte de promulgare, asupra *Legii privind modificarea și completarea Legii nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale* (PL-x 354/2018/2020).

Sesizarea este legitimată constituțional de dispozițiile art. 146 lit. a) din Constituția României și de prevederile art. 15 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care prevăd dreptul Înaltei Curți de Casătie și Justiție de a sesiza Curtea Constituțională pentru controlul constituționalității legilor înainte de promulgare.

Din totalul de 104 judecători în funcție, au fost prezenți 74 judecători.

În urma dezbatelor, deliberând, Secțiile Unite au hotărât să fie sesizată Curtea Constituțională cu privire la:

1. neconstituționalitatea *Legii privind modificarea și completarea Legii nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale* (PL-x 354/2018/2020) în ansamblul său, în raport cu prevederile constituționale ale art. 61 alin. (2) și ale art. 75 referitoare la principiul bicameralismului;

2. neconstituționalitatea dispozițiilor articolului unic pct. 4 [art. 10 alin. (1²) din Legea nr. 241/2005] în raport cu prevederile constituționale ale art. 1 alin. (5), sub aspectul exigențelor privind calitatea legii.

1. Încălcarea art. 61 alin. (2) și a art. 75 din Constituție prin nerespectarea principiului bicameralismului

Legea privind modificarea și completarea Legii nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale (PL-x 354/2018/2020), astfel cum a fost adoptată în procedura reexaminării, încalcă dispozițiile art. 61 alin. (2) și ale art. 75 din Constituție referitoare la principiul bicameralismului.

Așa cum se subliniază în considerentele Deciziei nr. 679/2020 (publicată în M. Of. nr. 1046 din 9 noiembrie 2020), Curtea Constituțională a dezvoltat prin deciziile sale o veritabilă doctrină a bicameralismului și a modului în care acest principiu este reflectat în procedura de legiferare (considerentul nr. 30), reliefând faptul că debaterea parlamentară a unui proiect de lege sau a unei propunerile legislative nu poate face abstracție de evaluarea acesteia în plenul celor două Camere ale Parlamentului. Așa fiind, modificările și completările pe care Camera decizională le aduce proiectului de lege sau propunerii legislative adoptate de prima Cameră sesizată trebuie să se raporteze la materia și la forma în care a fost reglementată de prima Cameră (considerentul nr. 31).

Potrivit considerentului nr. 32 al deciziei invocate, Curtea Constituțională a stabilit două criterii esențiale pentru a se determina cazurile în care, prin procedura parlamentară, se încalcă principiul bicameralismului, și anume: pe de o parte, existența unor deosebiri majore de conținut juridic între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului și, pe de altă parte, existența unei configurații semnificativ diferite între formele adoptate de cele două Camere. Întrunirea celor două criterii este de natură a afecta principiul care guvernează activitatea de legiferare a Parlamentului, plasând pe o poziție privilegiată Camera decizională, cu eliminarea, în fapt, din procesul legislativ a primei Camere sesizate (Decizia nr. 710 din 6 mai 2009, publicată în M. Of. nr. 358 din 28 mai 2009, Decizia nr. 413 din 14 aprilie 2010, publicată în M. Of. nr. 291 din 4 mai 2010, Decizia nr. 1.533 din 28 noiembrie 2011, publicată în M. Of. nr. 905 din 20 decembrie 2011, Decizia nr. 62 din 7 februarie 2017, publicată în M. Of. nr. 161 din 3 martie 2017, paragraful 29, Decizia nr. 89 din 28 februarie 2017, publicată în M. Of. nr. 260 din 13 aprilie 2017, paragraful 54, Decizia nr. 377 din 31 mai 2017, publicată în M. Of. nr. 586 din 21 iulie 2017, paragraful 44, Decizia nr. 561 din 18 septembrie 2018, publicată în M. Of. nr. 922 din 1 noiembrie 2018, paragraful 34, Decizia nr. 404 din 6 iunie 2019, publicată în M. Of. nr. 580 din 16 iulie 2019, paragraful 77, și Decizia nr. 154 din 6 mai 2020, publicată în M. Of. nr. 398 din 15 mai 2020, paragraful 65).

De asemenea, în considerentul nr. 34 al Deciziei nr. 679/2020, instanța de contencios constituțional a reținut că prevederile art. 75 alin. (3) din Constituție, folosind sintagma „decide definitiv” cu privire la Camera decizională, nu exclud,

ci, dimpotrivă, presupun ca proiectul de lege/propunerea legislativă adoptată de prima Cameră sesizată să fie dezbatută în Camera decizională, unde i se pot aduce modificări și completări. Curtea a subliniat însă că, în acest caz, Camera decizională nu poate să modifice substanțial obiectul de reglementare și configurația inițiativei legislative, cu consecința returnării de la finalitatea urmărită de initiator (Decizia nr. 624 din 26 octombrie 2016, publicată în M. Of. nr. 937 din 22 noiembrie 2016, Decizia nr. 89 din 28 februarie 2017, precitată, paragraful 56, și Decizia nr. 154 din 6 mai 2020, precitată, paragraful 66).

Concluzionând, în paragraful nr. 41 al deciziei menționate, Curtea Constituțională a statuat că, *întrucât completarea adusă de Camera decizională propunerii legislative adoptate tacit de Camera de reflecție nu se raportează la materia avută în vedere de inițiatori și la forma de reglementare aprobată de prima Cameră sesizată, reiese că o singură Cameră, și anume Camera decizională, a legiferat în mod exclusiv, ceea ce contravine principiului bicameralismului.*

Examinarea Legii privind modificarea și completarea Legii nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale (PL-x 354/2018/2020) din perspectiva jurisprudenței Curții Constituționale conduce la concluzia că au fost încălcate dispozițiile art. 61 alin. (2) și ale art. 75 din Constituție referitoare la principiul bicameralismului, întrucât forma adoptată de Camera Deputaților modifică substanțial obiectul de reglementare și configurația legii adoptate de Senat, în calitate de Cameră de reflecție.

Astfel, forma adoptată de Senat are ca obiect de reglementare exclusiv modificarea și completarea art. 10 din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale. În schimb, forma adoptată de Camera Deputaților modifică atât dispozițiile art. 10 din Legea nr. 241/2005, cât și dispozițiile art. 8 și ale art. 9 din legea menționată, în condițiile în care aceste din urmă dispoziții constituie centrul de greutate al Legii nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, reglementând infracțiuni.

Această modificare substanțială a obiectul de reglementare rezultă, pe de o parte, din titlul diferit al legii în forma adoptată de Senat – *Lege privind modificarea și completarea art. 10 din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale* – în raport cu forma adoptată de Camera Deputaților – *Lege privind modificarea și completarea Legii nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale*.

Pe de altă parte, modificarea substanțială a obiectului de reglementare și a configurației legii rezultă din conținutul formei adoptate de Camera de reflecție în raport cu forma adoptată de Camera Deputaților. Așa cum s-a arătat, forma adoptată de Senat se limitează la modificarea și completarea art. 10 din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, iar Raportul

suplimentar al Comisiei juridice, de disciplină și imunități a Camerei Deputaților din 23 noiembrie 2020 precizează, în mod expres, că „proiectul de lege are ca obiect de reglementare modificarea și completarea art. 10 din Legea nr. 241/2005.”

Reconfigurând legea, Camera Deputaților modifică dispozițiile art. 8 alin. (1) și (2), precum și ale art. 9 alin. (1) din Legea nr. 241/2005, consacră normelor de incriminare în materia evaziunii fiscale.

Noua formă a dispozițiilor art. 8 alin. (1) și (2) și ale art. 9 alin. (1) din Legea nr. 241/2005, adoptată de Camera Deputaților, modifică radical regimul sancționator al faptelor prevăzute în legea pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, prin introducerea pedepsei principale alternative a amenzii. Or, modificarea regimului sancționator al faptelor prevăzute într-o lege care are ca scop prevenirea și combaterea acestora, adoptată exclusiv de Camera decizională, reprezintă o modificare substanțială a obiectului de reglementare și a configurației legii, încălcând dispozițiile art. 61 alin. (2) și ale art. 75 din Constituție referitoare la principiul bicameralismului.

Nu în ultimul rând, se impune precizarea că această modificare radicală a regimului sancționator al faptelor prevăzute în legea pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, adoptată numai de Camera Deputaților, este de natură să afecteze coerența sistemului sancționator al legislației penale, în condițiile în care pedeapsa principală alternativă a amenzii este prevăzută în Codul penal pentru infracțiuni sancționate cu pedeapsa închisorii de maxim 5 ani, în timp ce limita maximă specială a pedepsei închisorii prevăzute în art. 8 alin. (1) din Legea nr. 241/2005 este de 10 ani, limita maximă specială a pedepsei închisorii prevăzute în alin. (2) al aceluiași articol este de 15 ani, iar limita maximă a pedepsei închisorii prevăzute în art. 9 alin. (1) din Legea nr. 241/2005 este de 8 ani.

2. Încălcarea art. 1 alin. (5) din Constituție sub aspectul exigențelor privind calitatea legii

Articolul unic pct. 4 [art. 10 alin. (1²) din Legea nr. 241/2005] încalcă art. 1 alin. (5) din Constituție, sub aspectul exigențelor privind claritatea, precizia și previzibilitatea legii.

În considerentul nr. 52 al Deciziei nr. 72/2019 (publicată în M. Of. nr. 332 din 2 mai 2019), Curtea Constituțională a reiterat că *previzibilitatea unui act normativ impune ca acesta să fie suficient de precis și clar pentru a putea fi aplicat (a se vedea în acest sens, spre exemplu, Decizia nr. 189 din 2 martie 2006, publicată în M. Of. nr. 307 din 5 aprilie 2006, Decizia nr. 903 din 6 iulie 2010, publicată în M. Of. nr. 584 din 17 august 2010, sau Decizia nr. 26 din 18 ianuarie 2012, publicată în M. Of. nr. 116 din 15 februarie 2012). În același sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că legea trebuie, într-adevăr, să fie*

accesibilă justițiabilului și previzibilă în ceea ce privește efectele sale. Pentru ca legea să satisfacă cerința de previzibilitate, ea trebuie să precizeze cu suficientă claritate întinderea și modalitățile de exercitare a puterii de apreciere a autorităților în domeniul respectiv, ținând cont de scopul legitim urmărit, pentru a oferi persoanei o protecție adecvată împotriva arbitriului (a se vedea Hotărârea din 4 mai 2000, pronunțată în Cauza Rotaru împotriva României, paragraful 52, și Hotărârea din 25 ianuarie 2007, pronunțată în Cauza Sissanis împotriva României, paragraful 66). De aceea, o lege îndeplinește condițiile calitative impuse atât de Constituție, cât și de Convenție, numai dacă norma este enunțată cu suficientă precizie pentru a permite cetățeanului să își adapteze conduită în funcție de aceasta, astfel încât, apelând la nevoie la consiliere de specialitate în materie, el să fie capabil să prevadă, într-o măsură rezonabilă, față de circumstanțele speței, consecințele care ar putea rezulta dintr-o anumită faptă și să își corecteze conduită.

Totodată, în considerentul nr. 29 al Deciziei nr. 147/2019, Curtea Constituțională a reliefat că, potrivit art. 8 alin. (4) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, „*Textul legislativ trebuie să fie formulat clar, fluent și inteligibil, fără dificultăți sintactice și pasaje obscure sau echivoce. Nu se folosesc termeni cu încărcătură afectivă. Forma și estetica exprimării nu trebuie să prejudicieze stilul juridic, precizia și claritatea dispozițiilor*”. Or, Curtea Constituțională a reținut, în jurisprudență sa, că, deși normele de tehnică legislativă nu au valoare constituțională, prin reglementarea acestora, legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ. Astfel, respectarea acestor norme concură la asigurarea unei legislații ce respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesare.

Contrairement aux exigences relatives à la clarté et à la prévisibilité de la loi, énoncées dans l'article 1, alinéat (5) de la Constitution et dans la jurisprudence de la Cour constitutionnelle, dans l'article 10, alinéat (1²) de la Loi n° 241/2005, il est prévu que „les dispositions prévues dans l'article 10 doivent être appliquées à tous les auteurs de délits, même si elles n'ont pas contribué à la protection contre les préjudices évoqués dans l'article 10, alinéat (1) et (1¹).”

Referindu-se la aplicarea art. 10 din Legea nr. 241/2005 „tuturor inculpaților”, fără nicio mențiune privind calitatea acestora de participanți la săvârșirea aceleiași infracțiuni sau de coincrepați, textul art. 10 alin. (1²) nu permite stabilirea, în mod clar, precis și previzibil, care sunt inculpații care beneficiază de dispozițiile art. 10 din Legea nr. 241/2005.

Opțiunea legiuitorului, reflectată în art. 10 alin. (1²), de a revizui caracterul personal al beneficiului dispozițiilor art. 10 din Legea nr. 241/2005 stabilit prin Decizia nr. 9/2017 a Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală al Înaltei Curți de Casație și Justiție (publicată în M. Of. nr. 346 din 11 mai 2017), nu poate fi realizată cu încălcarea condițiilor privind claritatea, precizia și previzibilitatea legii, cu consecința imposibilității stabilirii sferei inculpațiilor care beneficiază de dispozițiile art. 10 din Legea nr. 241/2005.

În consecință, pentru considerentele de mai sus, Înalta Curte de Casație și Justiție, constituită în Secții Unite

HOTĂRĂȘTE:

Sesizarea Curții Constituționale pentru a se pronunța asupra neconstituționalității Legii privind modificarea și completarea Legii nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale (PL-x 354/2018/2020), în ansamblul său.

Anexăm în copie tabelele cu semnături.

Președinte /
Judecător Corina Alina Gorbu

Prim magistrat asistent delegat
Aneta Ionescu

ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIILE UNITE

Şedinţă din 17 decembrie 2020, orele 14:00

Secția I civilă

Nr. crt.	Numele și prenumele judecătorului	Semnătura
1.	IVANOVICI LAURA MIHAELA Președintele Secției I civile	
2.	CONSTANDA ANDREIA LIANA	
3.	CRISTESCU SIMONA LALA	
4.	CURELEA LAVINIA	
5.	DASCĂLU LAVINIA	
6.	GRECU MIOARA IOLANDA	
7.	ILIE MARI	
8.	MACAVEI SORINELA ALINA	
9.	MITEA VALENTIN	C.O.
10.	NEGRILĂ GEORGETA CARMEN	
11.	NESTOR BEATRICE IOANA	
12.	NICOLAE ADINA GEORGETA	
13.	PARASCHIV MIHAELA	C.O.

14.	PIETREANU SIMONA GINA	
15.	POPOIAG ELENA CARMEN	
16.	PUŞCAŞIU EUGENIA	C.O.
17.	STEGARU GEORGETA	
18.	TĂBÂRCĂ MIHAELA	
19.	TRUȚESCU CRISTINA	C.O.
20.	ȚĂNDĂRESCU BIANCA ELENA	
21.	ȚUCA ALINA IULIANA	
22.	VĂLEANU PETRONELA CRISTINA	C.O.
23.	VIȘAN MIRELA	

ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIILE UNITE

Şedinţă din 17 decembrie 2020, orele 14:00

Secția a II-a civilă

Nr. crt.	Numele și prenumele judecătorului	Semnătura
1.	BUDĂ MARIAN Președintele Secției a II-a civile	
2.	CÎRNU IULIA MANUELA	
3.	CONDIU MINODORA	
4.	CORNEA MARIA SPERANȚA	CM
5.	DĂNĂILĂ VERONICA MAGDALENA	CO
6.	DORIN RODICA	
7.	DUMINECĂ VIRGINIA FLORENTINA	
8.	DUȚĂ RUXANDRA MONICA	
9.	FLORESCU GEORGE BOGDAN	CO
10.	GRĂDINARU IANINA BLANDIANA	CO
11.	ISAILĂ MĂRIOARA	CO,
12.	MANOLE DIANA	

13.	MIHĂIANU COSMIN HORIA	
14.	NIȚU PETRONELA IULIA	
15.	POLIȚEANU MIRELA	
16.	POPA ROXANA	co'
17.	ROȘU ELISABETA	co
18.	TEAU CARMEN TRĂNICA	
19.	VOICHECI EUGENIA	
20.	VRABIE VALENTINA	co
21.	ZAHARIA RODICA	

ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIILE UNITE

Şedinţă din 17 decembrie 2020, orele 14:00

Secția de contencios administrativ și fiscal

Nr. crt.	Numele și prenumele judecătorului	Semnătura
1.	CORBU CORINA ALINA Președintele ÎCCJ	
2.	BOGASIU GABRIELA ELENA Vicepreședintele ÎCCJ	
3.	STĂNIȘOR DENISA ANGELICA Președinele Secției de cont. adm. și fiscal	— CO
4.	BACIU MONA MAGDALENA	
5.	BARBĂ IONEL	
6.	CANACHEU CLAUDIA MARCELA	
7.	CONSTANTINESCU MARIANA	
8.	DINU FLORENTINA	— CO
9.	FARMATHY GHEZA ATTILA	
10.	FILIPESCU VIRGINIA	
11.	GHERASIM ADRIANA ELENA	
12.	GHICULESCU ADRIAN REMUS	
13.	GRECU MĂDĂLINA ELENA	

14.	HANCAŞ EMIL ADRIAN	— co
15.	HÎNCU CEZAR	— co
16.	HRUDEI MARIA	
17.	ILIE CARMEN MARIA	
18.	IONAŞ NICOLAE GABRIEL	
19.	IONESCU MARIUS IONEL	co
20.	MARCHIDAN ANDREEA	
21.	MĂIEREANU IULIANA	
22.	NĂSTASIE VERONICA	
23.	PĂTRAŞCU HORAȚIU	
24.	PĂUN LUIZA MARIA	
25.	SECREȚEANU ADRIANA FLORINA	
26.	SEVERIN DANIEL GHEORGHE	
27.	TUDOSE ANA ROXANA	
28.	VINTILĂ ADELA	
29.	VIŞAN LILIANA	
30.	VIŞOIU EMILIA CLAUDIA	
31.	VIZIRU GABRIEL	
32.	VLAD DECEBAL CONSTANTIN	

ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIILE UNITE

Şedinţă din 17 decembrie 2020, orele 14:00

Secția penală

Nr. crt.	Numele și prenumele judecătorului	Semnătura
1.	DRAGOMIR ILIE IULIAN Vicepreședintele ÎCCJ	Co
2.	GRĂDINARU DANIEL Președintele Secției penale	Co
3.	ALEXANDRESCU ANCA MĂDĂLINA	
4.	BARBU ELENA	
5.	BURNEL OANA	
6.	CÎRNARU SIMONA ELENA	
7.	COBZARIU MARICELA	
8.	COSMA RODICA	
9.	DRAGOMIR FLORENTINA	
10.	ENCEAN SIMONA DANIELA	CM
11.	ENESCU DAN ANDREI	
12.	EPURE CONSTANTIN	

13.	IANCU ANA HERMINA	
14.	ILIE IOANA ALINA	<i>sedintă de judecată</i>
15.	LEFTERACHE VALERIA LAVINIA	
16.	MACAVEI SĂNDEL LUCIAN	
17.	MARCU ELENI CRISTINA	
18.	MATEI IONUȚ MIHAI	<i>sedintă de judecată</i>
19.	NENIȚĂ SIMONA CRISTINA	<i>co</i>
20.	NICOLESCU ALIN SORIN	
21.	PISTOL ȘTEFAN	
22.	POPA RODICA AIDA	
23.	ROG LUCIA TATIANA	
24.	RUS ALEXANDRA IULIANA	<i>co</i>
25.	RUS ANDREI CLAUDIU	<i>co</i>
26.	ŞELARU VALENTIN HORIA	
27.	ŞERBAN LEONTINA	
28.	VASILE FRANCISCA MARIA	

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

Palatul Parlamentului

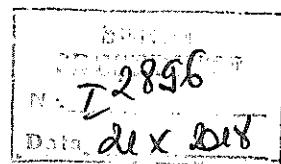
Calea 13 Septembrie nr.2, Intrarea B1, Sectorul 5, 050725, București, România

Telefon: (+40-21) 313.25.31; Fax: (+40-21) 312.54.80

Internet: <http://www.ccr.ro> E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr.2333A/2018

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATORĂ JURISDICTIONALĂ
NR. 10752 / 21 DEC 2018

**Domnului
Călin Constantin Anton POPESCU-TĂRICEANU
Președintele Senatului**

În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă trimitem, alăturat, în copie, sesizarea formulată de un număr de 93 de deputați aparținând Grupului parlamentar al Partidului Național Liberal, Grupului parlamentar al Partidului Mișcarea Populară și al Uniunii Salvați România referitoare la Legea pentru modificarea și completarea art.10 din Legea nr.241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale.

Vă adresăm rugămintea de a ne comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 22 ianuarie 2019 (inclusiv în format electronic *Word* la adresa de mail ccr-pdv@ccr.ro), ținând seama de faptul că dezbatările Curții Constituționale vor avea loc la data de 13 februarie 2019.

Vă asigurăm, domnule Președinte, de deplina noastră considerație.

Președinte,

prof. univ. dr. Valer DORNEANU

RESEDINȚA
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Dosar nr. 83334/2018

ROMANIA

Parlamentul României
Camera Deputaților

CABINET SECRETAR GENERAL

București, 21.12.2018
Nr. 2/ 11639

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATORĂ JURISDICTIONALĂ
NR. 10750 / 21 DEC 2018

Domnului

14/15

VALER DORNEANU

Președintele Curții Constituționale

Stimate domnule Președinte,

Vă trimitem, alăturat, sesizarea formulată de un număr de 93 de deputați aparținând Grupului parlamentar al Partidului Național Liberal, Grupului parlamentar al Partidului Mișcarea Populară și al Uniunii Salvați România referitoare la Legea pentru modificarea și completarea art. 10 din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale (Plx. 354/2018), adoptată de Camera Deputaților în ședința din data de 19 decembrie 2019.

Cu deosebită considerație,

SECRETAR GENERAL

Silvia-Claudia MIHALCEA

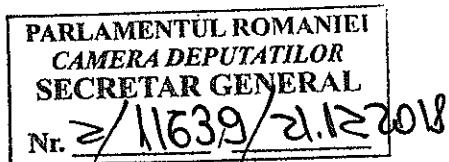

Parlamentul României

Camera Deputaților

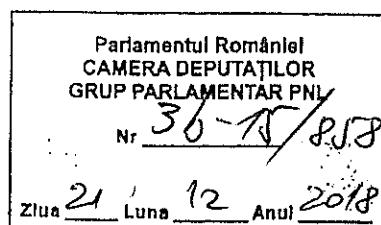
ROMANIA

Către,

Secretariatul General al Camerei Deputaților

Doamnei Silvia Claudia MIHALCEA

Doamnă Secretar General,

În temeiul prevederilor art. 146 lit. a) din Constituție și în baza art. 15, alin. (1) din Legea 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, în numele semnatarilor, vă înaintăm **Sesizarea** la Curtea Constituțională cu privire la *Legea pentru modificarea și completarea art. 10 din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale (PL-x 354/2018)*, adoptată de Camera Deputaților în ședința din data de 19 decembrie 2018.

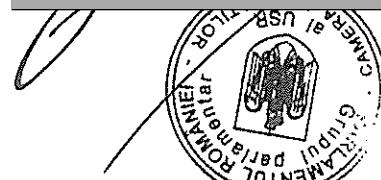
Lider Grup PNL

Raluca TURCAN

Lider Grup USR

Ilie Dan BARNA

Lider Grup PNP
Eugen TONAC

Către

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A ROMÂNIEI

Domnului Valer Dorneanu,

Președintele Curții Constituționale a României

DOMNULE PREȘEDINTE,

În conformitate cu prevederile art. 146 lit. a) din Constituția României și art. 15 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale a României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, deputații menționați în anexa atașată formulăm prezenta

SESIZARE DE NECONSTITUȚIONALITATE

a Legii pentru modificarea și completarea art. 10 din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale (PL-x nr. 354/2018), pe care o considerăm neconformă cu o serie de prevederi din Constituția României, pentru motivele expuse în continuare.

I.) SITUAȚIA DE FAPT

Legea care face obiectul prezentei sesizări a fost inițiată în 7 decembrie 2017, sub denumirea „*Propunere legislativă pentru modificarea Legii nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale*”, de către 16 deputați ai PSD și a fost adoptată de către Senatul României (L130/2018), în calitate de cameră de reflecție, în ședința din data de 29.05.2018, și

de către Camera Deputaților (PLx 354/2018), în calitate de cameră decizională, în ședința din data de 19.12.2018, potrivit art. 76 alin. (1) din Constituția României, în procedură ordinară.

Potrivit expunerii de motive, inițiatorii au avut în vedere, la elaborarea propunerii legislative, următoarele argumente:

„Având în vedere starea sistemului judiciar românesc în ce privește condițiile de detenție și gradul de aglomerare cât și numeroasele cauze în care România a fost condamnată de instanțele internaționale pentru aceste condiții, dar și faptul că, în cazul infracțiunilor de evaziune fiscală, cel mai important este recuperarea prejudiciului suferit de stat, inițiatorii propun o motivare a celor care comit astfel de fapte pentru a acoperi prejudiciul creat.

În plus trebuie avut în vedere că scopul pedepselor este prevenția, reeducarea dar și recuperarea prejudiciilor și nu menținerea unei persoane în detenție, fapt ce atrage și mai multe cheltuieli din partea statului.

Dacă inculpatul acoperă în totalitate prejudiciul și nu mai execută pedeapsa efectivă cu închisoarea, statul va avea de câștigat de două ori: va recupera prejudiciul creat integral, într-un timp relativ scurt și nu va mai efectua cheltuieli cu detenția condamnatului. Astfel se vor evita situațiile actuale în care statul nu recuperează prejudiciul ori îl recuperează foarte greu și într-un timp îndelungat.”

În raport cu obiectul și conținutul său, inițiativa legislativă face parte din categoria legilor organice

II.) MOTIVE DE NECONSTITUȚIONALITATE

1. ÎNCĂLCAREA ART. 1 ALIN. (3) DIN CONSTITUȚIE

Potrivit art 1 alin. (3) din Constituție, „România este stat de drept, (...), în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor (...) reprezintă valori supreme, (...) și sunt garantate.”

În jurisprudență sa, referitor la art. 1 alin. (3) din Constituție, Curtea Constituțională a reținut că prevederile acestuia „*impun legiuitorului obligația de a lua măsuri în vederea apărării ordinii și siguranței publice, prin adoptarea instrumentelor legale necesare în scopul reducerii fenomenului infracțional (...) cu excluderea oricăror reglementări de natură să ducă la încurajarea acestui fenomen.*” (Decizia nr. 44/2016)

În aceeași decizie, referindu-se la tratamentul penal al minorilor, Curtea a constatat că „*atunci când stabilește regulile referitoare la tragerea la răspundere penală a minorului, legiuitorul trebuie să asigure un just echilibru între interesul individual al minorului și interesul general al societății de a-i găsi și a-i trage la răspundere penală pe autorii infracțiunilor și de a preveni atingerile ce pot fi aduse ordinii și siguranței publice, echilibru care este absolut necesar în scopul apărării valorilor constituționale.*” Din identitate de rațiune, apreciem că aceste considerente sunt pe deplin aplicabile și în privința legislației penale, în general.

Raportat la cauza de față, apreciem că Legea pentru modificarea și completarea art. 10 din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale (PL-x nr. 354/2018), prin soluțiile legislative propuse, înălță efectul disuasiv al pedepselor și, prin aceasta, aduce atingere rolului de preventie generală atașat normelor de incriminare cuprinse la art. 8 și 9 din Legea nr. 241/2005, în condițiile în care infracțiunile de evaziune fiscală au un pericol social foarte ridicat, întrucât privesc relațiile sociale referitoare la circuitul finanțier și fiscal și protejarea bugetului general consolidat, în vederea asigurării resurselor necesare statului pentru îndeplinirea funcțiilor sale.

Considerăm că reglementarea va duce la încurajarea săvârșirii infracțiunilor de evaziune fiscală, în condițiile în care făptuitorul aflat la prima abatere, indiferent de cantumul prejudiciului produs, în condițiile dispozițiilor art. unic pct. I din Lege, referitoare la 10 alin. (1) din Legea nr. 241/2005, nu va fi sancționat, practic, în niciun fel, în condițiile dispozițiilor art. unic pct. 2 din Lege, referitoare la 10 alin. (1¹) din Legea nr. 241/2005, va fi condamnat doar la achitarea amenzii penale, iar, în condițiile dispozițiilor art. unic pct. 2 din Lege, referitoare la art. 10 alin. (1²) din Legea nr. 241/2005, va beneficia de suspendarea executării pedepsei sub supraveghere.

Or, după cum a reținut și Curtea în considerentele Deciziei nr. 3/2014, aplicabile *mutatis mutandis* și în cauza de față, „*dacă asemenea fapte nu ar fi descurajate prin mijloacele dreptului penal, ele ar conduce la încălcarea valorilor fundamentale, ocrotite de Codul penal, valori de rang constituțional, precum statul de drept, democrația, respectarea Constituției și a legilor, care sunt consacrate prin art. 1 alin. (3) și (5) din Legea fundamentală printre valorile supreme.*”

Prin urmare, Legea pentru modificarea și completarea art. 10 din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale (**PL-x nr. 354/2018**) încalcă art. 1 alin. (3) din Constituție privind statul de drept, în componentele sale referitoare la apărarea ordinii publice și a siguranței publice, prin crearea unei stări de pericol pentru o serie de valori constituționale.

2. ÎNCĂLCAREA ART. 1 ALIN. (5) DIN CONSTITUȚIE

Potrivit dispozițiilor art. 1 alin. (5) din Constituție, „*În România, respectarea Constituției, a supremăciei sale și a legilor este obligatorie*”. Această obligație, care revine atât persoanelor fizice cât și persoanelor juridice, se aplică în egală măsură și Parlamentului, inclusiv în privința modului de exercitare a atribuției sale principale și esențiale, respectiv aceea de unică autoritate legiuitoră a țării, care constă în elaborarea proiectelor de lege și adoptarea acestora ca legi ale statului român.

Curtea Constituțională, a reținut, în jurisprudență să constantă, că respectarea prevederilor Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative constituie un veritabil criteriu de constitucionalitate prin raportare la aplicarea art. 1 alin. (5) din Constituție.

În acest sens, prin Decizia nr. 26/2012, Curtea Constituțională a reținut următoarele:

„Deși normele de tehnică legislativă nu au valoare constituțională, Curtea constată că prin reglementarea acestora legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ. Astfel, respectarea acestor norme concură la asigurarea unei legislații care respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesară.

Totodată, trebuie avute în vedere și dispozițiile constitutionale ale art. 142 alin. (1), potrivit cărora "Curtea Constituțională este garantul supremăției Constituției", și pe cele ale art. 1 alin. (5) din Constituție, potrivit cărora, "în România, respectarea [...] legilor este obligatorie". Astfel, Curtea constată că reglementarea criticată prin nerespectarea normelor de tehnică legislativă determină apariția unor situații de incoerență și instabilitate, contrare principiului securității raporturilor juridice în componența sa referitoare la claritatea și previzibilitatea legii."

Raportat la prezența cauză, învederăm că reglementarea se află în contradicție cu numeroase dintre dispozițiile Codului penal și ale Codului de procedură penală, după cum vom arăta în continuare.

1. Art. unic pct. I din Lege, referitor la 10 alin. (1) din Legea nr. 241/2005, este în contradicție cu dispozițiile art. 318 alin. (1) din Codul de procedură penală, potrivit cărora „*în cazul infracțiunilor pentru care legea prevede pedeapsa amenzii sau pedeapsa închisorii de cel mult 7 ani, procurorul poate renunța la urmărirea penală când constată că nu există un interes public în urmărirea faptei*”, întrucât pedeapsa prevăzută de lege în cazul infracțiunilor prevăzute la art. 8 și 9 din Legea nr. 241/2005 prevăd limite ale pedepselor mai mari decât maximul special prevăzut de art. 318 C. proc. pen. drept condiție pentru a se renunța la urmărirea penală.

2. La art. unic pct. 2 din Lege, dispozițiile referitoare la 10 alin. (1^l) din Legea nr. 241/2005 contravin principiului *nulla poena sine lege*, întrucât normele de incriminare cuprinse la art. 8 și 9 prevăd exclusiv drept sancțiune pedeapsa închisorii.

3. La art. unic pct. 2, dispozițiile referitoare la art. 10 alin. (1²) din Legea nr. 241/2005 contravin art. 91 alin. (1) lit. a) din Codul penal, potrivit căruia „*instanța poate dispune suspendarea executării pedepsei sub supraveghere dacă sunt întrunite următoarele condiții: a) pedeapsa aplicată, inclusiv în caz de concurs de infracțiuni, este închisoarea de cel mult 3 ani*”, întrucât obligă instanța să aplique suspendarea executării sub supraveghere chiar dacă quantumul pedepsei, stabilit potrivit limitelor de pedeapsă prevăzute la art. 8 și 9 din Legea nr. 241/2005, este mai mare de 3 ani.

4. Terminologia folosită în teza finală a dispozițiilor referitoare la art. 10 alin. (1²) din Legea nr. 254/2005, de la art. unic pct. 2 din Lege, potrivit cărora „*în situația în care condamnatul nu acoperă suma dispusă în termenul stabilit, suspendarea executării sub supraveghere se va transforma în pedeapsa închisorii cu executare*”, este impropriu, non-juridică, întrucât în dreptul penal românesc nu există instituția „*transformării suspendării executării sub supraveghere în pedeapsa închisorii cu executare*”, ci doar revocarea și anularea suspendării executării pedepsei sub supraveghere, aplicabile, după caz, în condițiile prevăzute la art. 96 și 97 Cod penal.

5. Natura juridică a suplimentului de 20% din baza de calcul nu este stabilită cu claritate. În măsura în care acesta ar avea natura juridică de amendă penală, reglementarea contravine Secțiunii a 3-a din Capitolul II al Codului penal, referitoare la condițiile generale de stabilire a pedepsei amenzii.

Apreciem că necorelarea dispozițiilor legii care face obiectul prezentei sesizări cu dispozițiile Codului penal și ale Codului de procedură penală este de natură să genereze confuzii, incertitudine și dificultăți în ceea ce privește interpretarea și aplicarea acestuia.

Pe cale de consecință, *Legea pentru modificarea și completarea art. 10 din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale (PL-x nr. 354/2018)* contravine principiului securității juridice, consacrat la art. 1 alin. (5) din Constituție.

3. ÎNCĂLCAREA ART. 16 DIN CONSTITUȚIE

Potrivit jurisprudenței constante a Curții Constituționale, „*principiul egalității în fața legii, consacrat prin art. 16 din Constituție, presupune instituirea unui tratament egal pentru situații în care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite*” (a se vedea Decizia nr. 2/2017, Decizia nr. 117/2018 §.a.), astfel că „*situatiile în care se află anumite categorii de persoane trebuie să difere în esență pentru a se justifica deosebirea de tratament juridic, iar această deosebire de tratament trebuie să se bazeze pe un criteriu obiectiv și rațional*” (a se vedea Decizia nr. 573/2011, Decizia nr. 366/2014 §.a.).

În cauza de față, **tratamentul juridic de clemență** constând în oferirea inculpaților care, ca urmare a achitării prejudiciului produs prin comiterea faptei, majorat cu 20% din baza de calcul, la care se adaugă dobânzile și penalitățile [art. 10 alin. (1) și (1¹) din Legea nr. 241/2005, în forma modificată] sau ca urmare a angajamentului luat în acest sens [art. 10 alin. (1²) din Legea nr. 241/2005, în forma modificată], beneficiază de renunțarea la urmărirea penală, stabilirea unei pedepse cu amendă sau, după caz, suspendarea executării pedepsei sub supraveghere, este **distinct în funcție de un criteriu aleatoriu și exterior conduitelor persoanei, respectiv de celeritatea procedurii**. După cum a reținut și Curtea, în Decizia nr. 573/2011, „*durata procesului și finalizarea acestuia depind adesea de o serie de factori cum sunt gradul de operativitate a organelor judiciare, incidente legate de îndeplinirea procedurii de citare, complexitatea cazului și alte împrejurări care pot să întârzie sau nu soluționarea cauzei. De asemenea, în numeroase cazuri, durata proceselor nu depinde numai de atitudinea părților care pot formula sau nu cereri diverse sau se pot afla în situații de natură obiectivă, ci se datorează unor alte circumstanțe, care jin de organizarea justiției și de gradul de încărcare a rolurilor instanțelor judecătoarești.*”

În concret, reglementarea crează premisele existenței unui tratament distinct aplicat inculpaților cercetați pentru aceleași infracțiuni, care se încadrează în ipoteza normei în funcție faza procesuală în care se află. Astfel, dacă la momentul intrării în vigoare a prezentei legi,

procesul penal a depășit primul termen de judecată, inculpatul nu va putea beneficia de renunțarea la urmărirea penală, potrivit art. 10 alin. (1), iar, dacă procesul a depășit etapa cercetării judecătorești, nu va mai beneficia de acordarea amenzii penale, potrivit art. 10 alin. (1¹), fiind discriminat în raport cu cei care se află în faza de urmărire penală, respectiv în etapa cercetării judecătorești, cu toate că ambele categorii se află în aceeași situație juridică fiind cercetați pentru infracțiuni de prejudiciu identice, comise în aceeași perioadă.

Prin urmare, dispozițiile art. unic. pct. 1 și 2 referitoare la art. 10 alin. (1) și (1¹) din Legea nr. 241/2005 contravin principiului egalității în fața legii, consacrat la art. 16 din Constituție.

De asemenea, considerăm că instituirea unui regim juridic aplicabil exclusiv persoanelor care comit infracțiuni de evaziune fiscală, prin derogare de la regimul de drept comun stabilit de Codul penal și Codul de procedură penală, după cum am arătat la punctul 2 al prezentei sesizări, are natura unui privilegiu.

Or, potrivit Curții Constituționale „*sintagma „fără privilegii și fără discriminări” din cuprinsul art. 16 alin. (1) din Constituție privește două ipoteze normative distincte, iar incidența uneia sau a alteia dintre acestea implică, în mod necesar, sancțiuni de drept constituțional diferite (a se vedea Decizia nr. 755 din 16 decembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 101 din 9 februarie 2015). Astfel, nesocotirea principiului egalității în drepturi are drept consecință neconstituționalitatea privilegiului sau a discriminării care a determinat, din punct de vedere normativ, încălcarea acestuia; discriminarea se bazează pe noțiunea de excludere de la un drept, iar remediul constituțional specific, în cazul constatării neconstituționalității discriminării, îl reprezintă acordarea sau accesul la beneficiul dreptului. În schimb, privilegiul se definește ca un avantaj sau favoare nejustificată acordată unei persoane/ categorii de persoane; în acest caz, neconstituționalitatea privilegiului nu echivalează cu acordarea beneficiului acestuia tuturor persoanelor/categoriilor de persoane, ci cu eliminarea sa, respectiv cu eliminarea privilegiului nejustificat acordat” (a se vedea Decizia nr. 387/2017).*

Astfel, considerăm *Legea pentru modificarea și completarea art. 10 din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale (PL-x nr. 354/2018)*, în ansamblul său, contravine art. 16 alin. (1) din Constituție.

4. ÎNCĂLCAREA ART. 124 DIN CONSTITUȚIE

Principiul independenței judecătorului, statuat de art. 124 alin. (3) din Constituție, conform căruia „*judecătorii sunt independenți și se supun numai legii*”, presupune ca aprecierea stării de fapt și opțiunea privind modul de aplicare a legii în fiecare caz concret să constituie expresia convingerii intime a judecătorului.

Or, eliminarea dreptului acestora de a realiza o veritabilă individualizare judiciară a pedepsei, în raport de circumstanțele concrete ale cauzei, privitoare la faptă și la făptuitor, constituie o evidentă încălcare a acestuia.

Raportat la prezenta cauză, învederăm că, potrivit art. 10 alin. (1) [art. unic pct. 1 din Lege], în cazul îndeplinirii condițiilor prevăzute de normă, respectiv acoperirea integrală a prejudiciului produs prin comiterea faptei, majorat cu 20% din baza de calcul, la care se adaugă dobânzile și penalitățile, până la primul termen de judecată, soluția renunțării la urmărirea penală este obligatorie, indiferent de quantumul prejudiciului sau de alte circumstanțe ale cauzei.

Similar, potrivit art. 10 alin. (1¹) [art. unic pct. 2 din Lege], în cazul acoperirii prejudiciului produs prin comiterea faptei, majorat cu 20% din baza de calcul, la care se adaugă dobânzile și penalitățile, în cursul judecății, până la terminarea cercetării judecătoreschi, judecătorul este obligat să condamne inculpatul la pedeapsa amenzi penale, iar, potrivit art. 10 alin. (1²) [art. unic pct. 2 din Lege], luarea angajamentul de a acoperi această sumă în termen de 1 an de la pronunțarea sentinței obligă instanța la dispunerea suspendării executării sub supraveghere, indiferent de quantumul prejudiciului sau de alte circumstanțe privitoare la faptă sau la făptuitor.

Prin urmare, dispozițiile art. unic pct. 1 și 2 din Lege referitoare la art. 10 alin. (1)-(1²) din Legea nr. 241/2005 încalcă principiul independenței judecătorilor, prevăzut la art. 124 alin. (3) din Constituție, prin eliminarea dreptului acestora de a realiza o veritabilă individualizare judiciară a pedepsei, în raport de circumstanțele concrete ale cauzei, privitoare la faptă și la făptuitor.

În plus, după cum am arătat anterior, achitarea prejudiciului majorat determină fie renunțarea la urmărirea penală, fie aplicarea unor pedepse blânde (amendă penală ori suspendarea executării pedepsei sub supraveghere) unor fapte care prezintă un accentuat pericol social, împrejurare ce este de natură a returna în mod vădit scopul legii penale, acela de a descuraja săvârșirea de infracțiuni prin aplicarea unor pedepse corespunzătoare atât naturii, cât și pericolului faptei incriminate.

În acest context, considerăm pe deplin aplicabile următoarele considerente reținute de Curtea Constituțională în Decizia nr. 3/2014:

„Curtea reține că scopul urmărit de legiuitor prin acordarea beneficiului reducerii sau înlocuirii pedepsei a fost acela de a încuraja recuperarea integrală a prejudiciilor produse prin săvârșirea unor fapte penale, însă această finalitate nu poate substitui obligația statului de a asigura, prin politica sa penală, siguranța și securitatea cetățenilor săi, pedepsind acele persoane care se abat în mod grav de la normele de conviețuire prin sancțiuni penale corespunzătoare pericolului social relevat.

Or, mărirea valorii prejudiciului creat prin săvârșirea unei fapte penale nu face altceva decât să lipsească de fermitate atitudinea statului în ceea ce privește combaterea fenomenului infracțional și tragerea la răspundere penală a persoanelor care se fac culpabile de producerea unor prejudicii atât de grave și, implicit, să îngreuneze înfăptuirea actului de justiție, care, potrivit art. 21 și art. 124 alin. (2) din Constituție, trebuie să se facă pentru toți justițiabilitii în cadrul unui real proces echitabil și într-o manieră unică, imparțială și egală.”

5. ÎNCĂLCAREA ART. 1 ALIN. (5) DIN CONSTITUȚIE

Curtea Constituțională, a reținut, în jurisprudență sa constantă, că respectarea prevederilor Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative constituie un veritabil criteriu de constituționalitate prin raportare la aplicarea art. 1 alin. (5) din Constituție.

În acest sens, prin Decizia nr. 26/2012, Curtea Constituțională a reținut următoarele:

„Deși normele de tehnică legislativă nu au valoare constituțională, Curtea constată că prin reglementarea acestora legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ. Astfel, respectarea acestor norme concură la asigurarea unei legislații care respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesară.

Totodată, trebuie avute în vedere și dispozițiile constitutionale ale art. 142 alin. (1), potrivit cărora "Curtea Constituțională este garantul supremătiei Constituției", și pe cele ale art. 1 alin. (5) din Constituție, potrivit cărora, "în România, respectarea [...] legilor este obligatorie". Astfel, Curtea constată că reglementarea criticată prin nerespectarea normelor de tehnică legislativă determină apariția unor situații de incoerență și instabilitate, contrare principiului securității raporturilor juridice în componența sa referitoare la claritatea și previzibilitatea legii.”

a.) Punctele 1 și 2 ale Articolului unic, în ceea ce privește art.10 alin.1 modificat precum și aliniatele nou introduse alin.1 indice 1-alin.1 indice 3, conțin un text normativ redactat neglijent, neclar, aşadar **întreg Articolul unic este imprevizibil** în interpretarea sa ulterioară și generează o aplicare viitoare **impredictibilă**.

Astfel, deși scopul urmărit de către legiuitor a fost acela ca actul de clementă prevăzut în aliniatele nr.1, alin.1 indice 1- alin.1 indice 3, să se aplice o singură dată pentru o persoană care săvârșește infracțiunea prevăzută art.8 sau art.9 din Legea nr.241/2005, în condițiile în care „... *inculpatul va acoperi integral prejudiciul produs prin comiterea faptei, majorat cu 20% din baza de calcul, la care se adaugă dobânzile și penalitățile,*” – astfel încât **inculpatul**

să nu mai poată invoca beneficiile prevăzute în alin.1, alin.1 indice1-alin.1 indice 3 pentru nici o altă infracțiune de acest fel săvârșită ulterior - prevederile Articolului unic permit și o interpretare (în dezacord cu voința legiuitorului!) că pentru infracțiuni săvârșite ulterior, inculpatul va fi îndreptățit pentru fiecare etapă diferită ale viitoarelor procese penale să beneficieze de câte un astfel de tratament juridic!

Altfel spus, prin interpretarea literală a întregului text al Articolului unic, prin interpretarea sistematică a prevederilor art.10 alin.1 modificat, precum și a alineatelor 1 indice1- indice 3 nou introduse, deși dorința legiuitorului a fost aceea de a nu încuraja evaziunea fiscală, deși dorința a fost aceea ca inculpatul să beneficieze o singură dată de efectele produse de recuperarea prejudiciului în condițiile legii, deoarece texte normative au fost neglijent, neclar redactate - acest Articol unic ar putea permite și o altă interpretare ulterioară, aceea că pentru fapte diferite, procese penale diferite inculpatul ar beneficia pentru fiecare etapă a proceselor penale „o singură dată” de prevederile acestei legi. În 4 etape procesuale și condiții identificate în texte normative, în patru procese penale distințe, de 4 ori (în mod ipotetic) inculpatul care încalcă în mod repetat legea privitoare la combaterea evaziunii fiscale ar beneficia de prevederile acestei legi!?

„(1) În cazul săvârșirii unei infracțiuni de evaziune fiscală prevăzute la art. 8 și 9, dacă, în cursul urmăririi penale sau al judecății, până la primul termen de judecată, inculpatul va acoperi integral prejudiciul produs prin comiterea faptei, majorat cu 20% din baza de calcul, la care se adaugă dobânzile și penalitățile, se va dispune, o singură dată, renunțarea la urmărirea penală.” 2. După alineatul (1) se introduc patru noi alineate, alin. (1') – (14), cu următorul cuprins: „(11) În cazul săvârșirii unei infracțiuni de evaziune fiscală prevăzute la art. 8 și 9, dacă, în cursul judecății până la terminarea cercetării judecătoarești, inculpatul va acoperi integral prejudiciul produs prin comiterea faptei, majorat cu 20% din baza de calcul, la care se adaugă dobânzile și penalitățile, instanța va dispune, o singură dată, pedeapsa amenzi penale. (12) În cazul săvârșirii unei infracțiuni de evaziune fiscală prevăzute la art. 8 și 9, dacă este stabilită prin hotărâre judecătorescă obligația inculpatului de a acoperi în termen de un an de la pronunțarea sentinței, prejudiciul produs prin comiterea faptei, majorat cu 20% din baza de calcul, la care se adaugă dobânzile și penalitățile, instanța poate dispune, o singură dată, suspendarea executării pedepsei sub supraveghere. În situația în care condamnatul nu acoperă suma dispusă în termenul stabilit, suspendarea executării pedepsei sub supraveghere se va transforma în pedeapsa închisorii cu executare. (1indice3) În cazul în care mărimea evaziunii fiscale prevăzută la art. 8 și 9 justifică o astfel de măsură instanța

poate dispune acoperirea sumelor prevăzute la alineatele precedente într-un interval de 1-3 ani, neplata acestora având urmările prevăzute în alineatul precedent. (1 indice4) Dispozițiile articolului 10 alin. (1) se aplică tuturor inculpaților care au săvârșit împreună una dintre faptele prevăzute de art. 8 și art. 9, indiferent dacă plata prejudiciului a fost efectuată doar de către unul sau de către o parte dintre aceștia.”

b.) De asemenea, textul normativ prevazut la art. 1 indice 3 este neclar, imprecis, primitor de mai multe înțelesuri, unul fiind chiar inaplicabil!

Acoperirea sumelor,, prevăzute la alineatele precedente”, ipoteza fiind stabilită prin identificarea prin forma de plural a substantivului alineat(e) care este acordat la plural cu forma adjективului (precedente) se referă inclusiv la alineatul 1 indice 1 și alineatul 1 indice 2 – adică la sumele achitate în etapele procesuale identificate în textul criticat drept urmărire penală și cercetare judecătoarească, precum și la momentele procesuale : primul termen de judecată și terminarea cercetării judecătorești.

„(1 indice3) În cazul în care mărimea evaziunii fiscale prevăzută la art. 8 și 9 justifică o astfel de măsură instanța poate dispune acoperirea sumelor prevăzute la alineatele precedente într-un interval de 1-3 ani, neplata acestora având urmările prevăzute în alineatul precedent.”

Dacă s-a dispus renunțarea la urmărirea penală, respectiv condamnarea la plata unei amenzi penale cum s-ar mai putea aplica prevederile art.1 indice 2 : transformarea în pedeapsa închisorii cu executare?

„...În situația în care condamnatul nu acoperă suma dispusă în termenul stabilit, suspendarea executării pedepsei sub supraveghere se va transforma în pedeapsa închisorii cu executare.”

Este evidentă superficialitatea redactării acestor texte normative, este evidentă neclaritatea acestora, unpredictibilitatea în aplicare este o consecință a acestor lacune ale textului normativ. Aceste texte normative vor fi primitoare a unor înțelesuri diferite ca urmare a interpretării lor, interpretare necesară în vederea aplicării lor, ceea ce va genera o viitoare aplicare unpredictibilă.

Principiul securității juridice este încălcat ca urmare a nerespectării de către legiuitor a obligațiilor de a se conforma prevederile art. 36 alin.1 din Legea nr.24/2000 !

Invocăm conținutul Deciziei nr.33/2018, decizie pronunțată de CCR ca urmare a sesizării de neconstituționalitate formulată de către 29 senatori ai PNL, precum și de către Înalta Curte de Casatie și Justiție.

„102. Noua reglementare pare să înlăture derogarea pe care dispozițiile art. 9 o prevăd în prezent, sub aspectul accesului la o instanță judecătorească de drept comun, și să transfere competența de soluționare a contestațiilor formulate de judecători și procurori împotriva hotărârilor pronunțate de secțiile Consiliului Superior al Magistraturii, în altă materie decât cea disciplinară, de la plenul Consiliului către o instanță judecătorească, respectiv curtea de apel - secția de contencios administrativ. Însă, în condițiile în care conținutul normei modificate vorbește despre „hotărârile secțiilor“, care pot fi atacate la secția de contencios administrativ a curții de apel, fără ca norma să fie integrată într-un ansamblu de dispoziții din care să rezulte care sunt „secțiile“ care pronunță respectivele hotărâri, redactarea textului legal este viciată de echivoc și imprevizibilitate. Reglementarea ar avea înțeles numai din analiza evoluției conținutului normativ al art. 9, deci exclusiv din interpretarea istorică a normei, însă o atare posibilitate este de neconceput din perspectiva exigențelor de calitate pe care Constituția le stabilește cu privire la o lege în vigoare. Astfel, Curtea constată că norma, în noua redactare, creează incertitudine cu privire la emitentul hotărârilor ce pot fi atacate potrivit dispozițiilor acestui articol, nefiind clar dacă este vorba despre secții ale Consiliului Superior al Magistraturii, secții ale unor instanțe de judecată sau secții ale altor organisme sau autorități. 103. Având în vedere aceste aspecte, Curtea reține că dispozițiile art. I pct. 4 aduc atingere art. 1 alin. (5) din Constituție, din perspectiva lipsei de claritate și previzibilitate a legii.”

Invocăm, de asemenea, Decizia nr.447/2013 a CCR :

„2. Mai mult decât atât, dispozițiile art. 348 alin. (2) din ordonanța de urgență care prevăd aplicarea imediată a acestor dispoziții și pentru procedurile de insolvență aflate în derulare la data intrării sale în vigoare (cu excepția celor prevăzute de art. 183-203) și, implicit, pentru situația descrisă de art. 81 alin. (3) lipsesc norma legală de previzibilitate. Or, art. 1 alin. (5) din Constituție consacră principiul respectării obligatorii a legilor. Pentru a fi respectată de destinatarii săi, legea trebuie să îndeplinească anumite cerințe de claritate și previzibilitate, astfel încât acești destinatari să își poată adapta în mod corespunzător conduită. În acest sens, Curtea Constituțională a statuat în jurisprudență sa (de exemplu, Decizia nr. 1 din 11 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 23 ianuarie 2012) că, de principiu, orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de precis și clar pentru a putea fi aplicat; astfel, formularea cu o precizie suficientă a actului

normativ permite persoanelor interesate - care pot apela, la nevoie, la sfatul unui specialist - să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat. Desigur, poate să fie dificil să se redacteze legi de o precizie totală și o anumită suplete poate chiar să se dovedească de dorit, suplete care nu trebuie să afecteze însă previzibilitatea legii (a se vedea, în acest sens, Decizia Curții Constituționale nr. 903 din 6 iulie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 584 din 17 august 2010, și Decizia Curții Constituționale nr. 743 din 2 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 579 din 16 august 2011, precum și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului cu privire la care se reîn, spre exemplu, Hotărârea din 15 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza Cantoni împotriva Franței, paragraful 29, Hotărârea din 25 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza Wingrove împotriva Regatului Unit, paragraful 40, Hotărârea din 4 mai 2000, pronunțată în Cauza Rotaru împotriva României, paragraful 55, Hotărârea din 9 noiembrie 2006, pronunțată în Cauza Leempoel & S.A. ED. Cine Revue împotriva Belgiei, paragraful 59). Așadar, pe lângă neclaritate, dispozițiile legale criticate sunt lipsite și de previzibilitate, ca o condiție esențială a calității și constituționalității normei juridice. 3. Prin urmare, dispozițiile criticate contravin art. 1 alin. (5) din Constituție,..."

Articolul unic din Legea de modificare a Legii nr.241/2005 este adoptat cu încălcarea prevederilor Legea 24/2000, respectiv art.36 alin.(1) : „(1) Actele normative trebuie redactate într-un limbaj și stil juridic specific normativ, concis, sobru, clar și precis, care să excludă orice echivoc, cu respectarea strictă a regulilor gramaticale și de ortografie.”

Legea criticată încalcă prevederile art. 1 alineatul (5) din Constituția României, republicată.

În drept, ne întemeiem sesizarea atât pe dispozițiile art. 133, alin. (3) din Regulamentul Camerei Deputaților, cât și pe dispozițiile art. 15 , alin (1) și (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale.

*Listă susținătorilor scrisării de neconstitutionalitate
privind Legea pentru modificarea și completarea art 10 din
Legea nr 241/2005 pentru prevenirea și combaterea
evaziunii fiscale (PI-X nr 354/2012)*

NR.	DEPUTAT	SEMNAȚURĂ	PARTID
1.	BARNA ILIE-DAN		USR
2.	BENGA TUDOR-VLAD		USR
3.	BOTEZ MIHAI-CĂTĂLIN		USR
4.	BULAI IULIAN		USR
5.	CHICHIRĂU COSETTE-PAULA		USR
6.	COSMA LAVINIA-CORINA		USR
7.	DAN NICUȘOR-DANIEL		Afiat USR
8.	DEHELEAN SILVIU		USR
9.	DRULĂ CĂTĂLIN		USR
10.	DURUŞ VLAD-EMANUEL		USR
11.	GHINEA CRISTIAN		USR
12.	ION STELIAN-CRISTIAN		USR
13.	IURIȘNITI CRISTINA-IONELA		USR
14.	LUPESCU DUMITRU		USR
15.	MOȘTEANU LIVIU-IONUT		USR
16.	NĂSUI CLAUDIU-IULIUS-GAVRIIL		USR
17.	POP RAREŞ-TUDOR		USR
18.	POPESCU NICOLAE-DANIEL		USR
19.	PRISNEL ADRIAN-CLAUDIU		USR
20.	PRUNĂ CRISTINA-MĂDĂLINA		USR
21.	RĂDULESCU DAN-RĂZVAN		USR
22.	RODEANU BOGDAN-IONEL		USR
23.	SEIDLER CRISTIAN-GABRIEL		USR
24.	STANCIU-VIZITEU LUCIAN-DANIEL		USR
25.	UNGUREANU EMANUEL-DUMITRU		USR
26.	VLAD SERGIU-COSMIN		USR
27.	ZAINEA CORNEL		USR
28.			
29.			
30.			

PN

Tabel nominal pentru susținerea sesizării la Curtea Constituțională a Legii pentru modificarea și completarea art.10 din Legea nr.241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale (PL-x nr. 354/2018)

Nr. Crt.	Nume	Semnătura
1.	Turcan Raluca	
2.	Andronache Gabriel	
3.	Achiței Vasile Cristian	
4.	Alexe Costel	
5.	Anastase Roberta Alma	
6.	Ardelean Ben Oni	
7.	Balan Ioan	
8.	Bica Dănuț	
9.	Bodea Marius	
10.	Bode Lucian Nicolae	
11.	Boroianu Robert Aurel	
12.	Buican Cristian	
13.	Bumb Sorin-Ioan	
14.	Calista Mara Daniela	
15.	Cherecheș Florica	
16.	Cherecheș Viorica	
17.	Cozmanciuc Mugur	
18.	Culeafă Mihai	
19.	Cupșa Ioan	
20.	Dobre Victor Paul	

21.	Dobrovie Matei-Adrian
22.	Fădor Angelica
23.	Gheorghe Daniel
24.	Gheorghe Tinel
25.	Gheorghiu Bogdan
26.	Ghilea Gavrila
27.	Giugea Nicolae
28.	Gudu Vasile
29.	Heiuş Lucian
30.	Huțucă Bogdan Iulian
31.	Ioniță Antoneta
32.	Ionescu George
33.	Leoreanu Laurențiu
34.	Lungu Tudorița
35.	Mareș Mara
36.	Mihalescul Dumitru
37.	Moldovan Sorin-Dan
38.	Neagu Nicolae
39.	Nicoară Romeo Florin
40.	Olar Cornelius
41.	Oprea Dumitru
42.	Oros Nechita-Adrian
43.	Palăr Ionel
44.	Pirtea Marilen
45.	Popescu Pavel

46.	Popescu Virgil Daniel
47.	Preda Cezar
48.	Predoiu Marian-Cătălin
49.	Prișcă Razvan Sorin
50.	Raețchi Ovidiu- Alexandru
51.	Răcuci Claudiu Vasile
52.	Roman Florin Claudiu
53.	Romanescu Cristinel
54.	Săftoiu Ana- Adriana
55.	Schelean-Somfelean Valeria Diana
56.	Sitterli Ovidiu-Ioan
57.	Sighiartău Robert Ionatan
58.	Stamatian Vasile Florin
59.	Stroe Ionut Marian
60.	Şișcu George
61.	Şovăială Constantin
62.	Ştefan Ion
63.	Ştirbu Gigel Sorinel
64.	Trăilă Cristina
65.	Varga Glad-Aurel
66.	Varga Vasile
67.	Vîlceanu Dan
68.	Voicu Mihai

TABLEL CU SEMNĂTARII SESIZĂRII
LAW CURENT CONSTITUȚIONALĂ A
LEGII PENTRU MODIFICAREA SI COMPLIMENTAREA
ADU. 10 DIN LEGEA NR. 241/2005 PENTRU
PREVENIREA SI COMBATEREA EVASIUNII FISCALE
(PLX. 354/2018)

NR.	NUME SI PRENUME PARLAMENTAR	GRUP PARLAMENTAR	SEMNAȚURA
1.	Tomac Eugen	PMP	
2.	Movilă Petru	PMP	
3.	Simionca Ionuț	PMP	
4.	Turcescu Robert-Nicolae	PMP	
5.	Bozianu Cătălina-Nicoleta	PMP	
6.	Bichineț Corneliu	PMP	
7.	Codreanu Constantin	PMP	
8.	Coliu Doru-Petrișor	PMP	
9.	Cristache Cătălin	PMP	
10.	Pașcan Emil-Marius	PMP	
11.	Sămărtinean Cornel-Mircea	PMP	
12.	Todoran Adrian-Mihaiță	PMP	
13.			
14.			
15.			